SOLIA
THE HERALD
JACKSON MI
AUGUST 1991 Vol. LVI, No. 8

RECEIVED AUG 1991
LIBRARY of the
PATRIARCH ATHENAGORAS
ORTHODOX INSTITUTE
at the GRADUATE
THEOLOGICAL UNION

CHURCH CONGRESS 1991 KALEIDOSCOPE

Metropolitan Theodosius and Bishop Nathaniel at the end of the procession to the church.

The choir from St. Dimitrie Church, Bridgeport, Connecticut, leading the clergy and delegates in procession to the Church for the Hierarchal Liturgy.

A view of the Congress proceedings from the back of the room.

The St. John the Wallachian Society, Youngstown, Ohio, performing on the stage of the Tower Pavillion.

Metropolitan Theodosius, Bishop Nathaniel, and the clergy and lay delegates assembled outside the chapel.

CHURCH CONGRESS 1991

The Episcopate Congress or Diocesan Assembly was extended by one extra day this year, thus allowing additional time for more presentations and for the delegates to have an opportunity to participate in workshops on "Stewardship." Beginning on Thursday, July 4, the Congress continued through Sunday, July 7, concluding with a special "Stewardship Honors Banquet."

Thursday, July 4: Clergy Conference

After the "Invocation to the Holy Spirit," the Brotherhood of the Clergy met under the presidency of His Grace, Bishop NATHANIEL. From suggestions sent in to the Bishop's Office by members of the clergy, four major topics were discussed:

1. "Diaspora" and the Romanian Orthodox Episcopate of America,
2. The Orthodox Church in America and the 1992 All America Council,
3. Clergy Relations with the Romanian Orthodox Church,
4. Clergy Relations within the ROEA.

Consensus was that the Episcopate does not see itself as being in the condition of "diaspora," which is a term applicable only to the Jewish people at the time of the Babylonian captivity. The stability of the religious life of the Orthodox Romanians in the New World is evident from its history of almost 100 years of witness. If there is a problem, defined by some as the issue of "diaspora," it is conceived to be so by those who are outside the North American community and who have not accepted the reality and necessity of new relationships which have grown out of a normal historical process. These misunderstandings should now be clarified.

The role of the Orthodox Church in America to bear witness to all Americans and to respect "Diversity within Unity" was also discussed. Some concern was pressed that much of the present preoccupation ob Church seems to be with the problems of the Chu in Russia. Given the understanding that the majo of the faithful of the OCA is from a Slavic origi was noted that such was a natural interest. Howe in the end, the fathers hoped that the prime ener of the hierarchy, clergy and faithful laity should be pended in bearing a strong witness in America.

It was also noted that other members of the Cl Brotherhood, namely Rev. Frs. Macaila and Todc cu, had written to the Church in Romania and rece letters of clarification of their status as "functioni clergy. This was duly noted in the 1991 REPORT THE CHURCH CONGRESS.

Some correspondence between members of the erarchy of the Church in Romania and the Episco Office has transpired and in particular in relatio the assistance being sent by the Episcopate to Ro nia. Furthermore, the release of clergy to the Or dox Church in America and then to the Episcopate f the Church in Romania is following a more nor procedure.

The clergy looked at this as a sign of hope. It also expressed that recognition of the autocephal the Orthodox Church in America by the Roman Church would strengthen the Orthodox witness America, would benefit world Orthodoxy, and dem strate the leadership of the Romanian Church in arena of activity.

The Reverend Clergy then formed a volunteer c mittee which would formulate a statement to be sented to the Episcopate Council and Congress c cerning the discussed topics. The Resolution is pr ed on page 7 (English) and page 22 (Romanian)

Continued on pa

SOLIA THE HERALD

CHAIRMAN:
Rt. Rev. Bishop Nathaniel Popp

BUSINESS MANAGER:
Cornel Ivascu

ROMANIAN EDITOR:
Manuela Cruga

ENGLISH EDITOR/SECRETARY:
David Oancea

STAFF:
V. Rev. Fr. Roman Braga
Mark Chestnut
Dinu Cruga
George R. Gavrila
Florence Sirb

SOLIA — THE HERALD (IS 0038-1039) is published monthly for $12 per year: United States, $14.00 per ye Canada, and $16.00 per year in ot countries by The Romanian Ortho Episcopate of America, 2522 Grey Tow Road, Jackson, MI 49201-9120. Second-cl postage paid at Jackson, Michigan, a additional offices.

POSTMASTER: Send address chan to: SOLIA — THE HERALD, P.O. B 185, Grass Lake, MI 49240-0185, U.S

Articles and news published in SOLIA not necessarily reflect the views or endorsement of the Romanian Ortho Episcopate.

CONGRESS *continued from page 2*

Guest speakers were: V.R. Fr. Don Freude and Mrs. Freude, of St. Elia Macedo-Bulgarian Diocese, OCA, who addressed the issue of "Reaching out to Teens and College Age Students." A profile of the needs of young people and their particular makeup at their time in life formed the basis for later discussion.

A workshop on religious education was conducted by Mr. Nick G. Sandru and Mr. Riad Farah. The breakdown into working groups according to parish size and language needs was useful, and the results of the workshop will be shared with the Department of Education.

Following Vespers and supper, the clergy and lay delegates listened to Rev. Fr. Paul Tarazi, Professor of Old Testament and Hebrew at St. Vladimir Seminary, New York, whose theme was on "The Orthodox Christian Parish in the 21st Century." The main thrust of Father Paul's presentation was that the existence of Orthodox Christian parishes in the next century truly depends on the faith of individual believers; and, the crux of this is that unless one lives one's life in the fulness of baptism in Christ there is no possibility of a collective expression such as a parish. There definitely is an apathy in those who profess to be Orthodox Christians and in part, we may be so formal as to call ourselves more "orthodox" than Christian. Delivering his presentation in the style of orator, professor and prophet, Father Tarazi moved the clergy and laity present to think about the real question put by Christ to his followers: "Who do you say that I am" and "Why do you say, 'Lord, Lord' but not do as I say?"

Friday, July 5: Clergy Conference

Due to the fact that His Grace was conducting the Episcopate Council meeting, Rev. Fr. Nicolae Mariancu, Dean of Canada, chaired the continuation of the Clergy Conference.

The finalization of the Resolution on "Diaspora and the Romanian Orthodox Episcopate" was done during this time. Mrs. Manuela Cruga, Romanian language Editor of SOLIA, addressed the clergy concerning articles for the diocesan newspaper and clarified certain issues of publishing matters.

A special guest speaker was V. Rev. Paul Kucynda, Treasurer of the Orthodox Church in America who addressed the Brotherhood of Clergy concerning Stewardship and its implementation in the parish. Fr. Paul brought with him a wealth of information and experience concerning Stewardship in other areas of the Church. Definition of Stewardship in the parish is an all-encompassing service to Christ through service to others including time, talent and finances. But there is a definite need for us to be reeducated, clergy and laity, as to our responsibilities in the 21st Century and in the world in which we live today.

Clergy assembled at the Heritage Center during the Clergy Conference.

Discussion on the Clergy Pension Plan, on Life Insurance, Health Insurance and other issues of concern to the clergy was held, with the results that some of those present would like to see additional fine tuning of these various programs of the Orthodox Church in America.

Episcopate Council

The Council met at 8:00 a.m. in preparation for the Congress session in the afternoon. Special accreditation at this year's Congress by request was given to: Rev. Frs. L. Copacia, R. Grabowski, J. Limbeson and C. Mitescu. The REPORT TO THE CHURCH CONGRESS 1991 was approved for presentation to the Congress delegates.

Recommendations from the Finance Committee were read, discussed and acted on. The budget for the Department of Publications was reviewed and approved. It was noted that there were major increases in cost of $4,688 in both publishing and postage which affected a reconstruction of this year's budget.

Assistance of $2,000 was approved for capital improvements at the Orthodox Christian Centre at Ft. Qu'Appelle.

The Council also approved the establishing of a new mission community in the greater Phoenix area which is called: Holy Archangels Michael & Gabriel. Rev. Fr. Aurel Todorescu will be assigned as the mission's pastor.

Holy Resurrection Parish, Warren, Ohio, was given approval to solicit ads for its 75th Anniversary Book.

Continued on page 4

CONGRESS *continued from page 3*

A letter from St. George Parish, Toronto, was read; and, the Council, in response, stated that the Canadian parishes are responsible to forward Episcopate dues only in US funds, inasmuch as the Congresses of the past solved the issue by determining that because the Episcopate operated with US funds, all parishes must remit dues in the same.

The Episcopate Council prepared a recommendation to the Congress that all parishes be assessed $10 per member as of the 1990 membership list to cover 1991 Capital Improvements and Maintenance costs.

Church Congress

The first session of the Church Congress was called into session a half a day earlier than usual. After the "Invocation to the Holy Spirit," 95 delegates answered to the Roll Call, and His Grace, Bishop Nathaniel called the Congress to Order.

In his keynote address which was based on the theme: "God is with Us," the Bishop stated: "The need for us as a unified group, as the Church/Episcopate/Diocese to reflect on the total life of our parish/Diocese is a necessary one and a timely one. There is an adage which states: 'A sound mind in a sound body,' and certainly, the Church is a body, albeit a special body, and it is good to check our state of being on such occasions as the Annual Church Congress. The Stewardship program will help us evaluate how 'sound' our church mind is."

His Grace continued: "There are two points which I wish to lay before you: one is the spiritual status of the Episcopate, and the other is our status related to other Churches. How is your personal spiritual life? That is the answer to the question of what is the spiritual life of the family, the parish, of the Episcopate/Diocese and Orthodox Church in America."

"We do not live in isolation within our Orthodox Church in America nor within Orthodoxy in America. In 1992, the Orthodox Church in America will meet in Miami for the 10th All America Council; our Diocese must be present and bear witness to the entire Church for their witness on a local and Episcopate level."

"Regarding the Church in Romania, Mother Church of this Episcopate, there are some things to be stated. We will not talk of our assistance, for we are aware of our own limitations. Our thoughts are that the Church in Romania is very strong from its historical vantage point; there are clergy, faithful, monastics and institutions. On the other hand, when disaster struck through natural calamities or specific needs arose, this Episcopate responded to the people of the land."

"The Episcopate Council has reiterated that we ticipate the Department of External Affairs of our r thodox Church in America taking action as a Si Church with the Church of Romania to see how witness is considered and to see if those same conce established by past Congresses, Councils and pers are now respected or not."

"While we will continue to give material assista and prayers, the life of our Episcopate is rootec America. Our faithful are not in diaspora, and our ness is integral as it is within the Orthodox Churc America."

His Grace, Bishop Nathaniel, introduced His Be tude, Theodosius, Archbishop of Washington Metropolitan of the Orthodox Church in Americ Canada who came as the Primate of our Ortho Church in America.

His Beatitude expressed his joy in being with members of the Congress and stated three reasons being present: to be with us since coming togethe in itself essential; to become even more personally quainted with us — knowing of our efforts to H Romania he has given thanks to God for our work foster even greater unity within the Orthodox Chu in America for a stronger witness to America an the youth of our Church in America.

The Metropolitan's words were greeted with wa applause and a standing ovation. The prelate remai with us through the weekend and all the activitie

The REPORT TO THE CHURCH CONGRE 1991 was the basis for most of the discussions; deleg had reports from the various Departments and fr the Treasurer. In addition to the work of the Epis pate Council, the REPORT also includes reports fr each of the four national auxiliaries.

Guest speaker, V.R. Fr. Paul Kucynda, Treasu of the OCA, also addressed the assembled bo "Stewardship does not come easily," he stated, " it is a privilege to be a steward and to return to C part of what he gives to us in talents and in earthly bl ings."

Although there is no parallel word in Romanian "stewardship," we used the term "diaconia" in translations. The purpose of the stewardship progr was to remind the delegates that every person, all me bers of the parishes, and the Episcopate must retu something to God for all his blessings, and a rev and reflection of what this means is necessary a beneficial to all facets of parish life.

Family Night

Although there was a slim possibility of the prese of some Romanian personalities to make a presen

Continued on pag

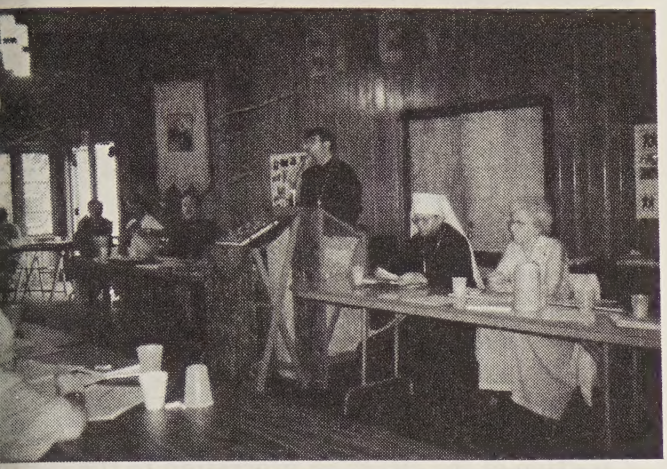

His Grace, Bishop Nathaniel, addressing the delegates to the Congress. His Beatitude, Metropolitan Theodosius, is seated to the right of the podium.

ion of readings and poetry, the plans were unsuccessful. However, the St. John the Wallachian Society of Holy Trinity parish, Youngstown, performed a number of dances and folk songs for the audience which they had been prepared to offer the delegates. The group, made up of a number of dancers who fled Romania, delighted the audience with their performances. Among those enjoying the music were the hierarchs, Metropolitan Theodosius and Bishop Nathaniel. The St. John Society is an example of the new cooperation in practice among parishioners and "new-comers" in a well-established parish such as Holy Trinity, Youngstown.

July 6, Saturday: Church Congress Reconvenes

The first part of the morning was given over to the oral presentations concerning assistance to Romania. Attorney John Sibisan reported on his visits to orphanages, senior citizen homes and Christiana Hospital. He was pleased with what he saw and expressed hope and concern for a movement toward an even more open society.

Help the Children of Romania Chairperson, Carol Stevens, reported on the HAEMOTOLOGY LAB purchased for the Sibiu area, the other activities as given in the written REPORT TO THE CONGRESS, and informed the delegates that HCR had witnessed in Washington before a government committee on adoption. Delegates also received brochures in their packets giving further information.

His Grace, Bishop Nathaniel, chairing the meeting, also thanked Mrs. Stevens, and Fr. Dan Suciu and Fr. Michael Lupu for their work in Canada.

V.R. Fr. R. Grabowski, US Coordinator of Assistance, DOCA/ROEA, presented a full report on his activities in behalf of the Episcopate. While acknowledging the difficulties involved in his work, he also reminded those present of the great moral support he feels we are giving to the Romanian people. His US work coordinates with that of Rev. Fr. Dimitrie Tatulescu in Bucharest. A full written report from Fr. Tatulescu was also part of the delegates' packages.

The assembly broke up into four groups for a Stewardship workshop; three in English and one in Romanian. Leaders were: Mr. Nick G. Sandru, Mr. Richard Rogozan, Dr. Eleanor Bujea and Rev. Fr. Remus Grama.

Some comments from the delegate participants include the following:

- "an inspiration to examine ourselves, our parish life"
- "a better understanding of Christian Stewardship and ideas to help motivate myself and others"
- "it was an eye opener; the need for Christian Stewardship education is very important"
- "excellent forum for expressing our ideas and commitment to the Episcopate, our parishes and Orthodoxy"
- "a greater understanding of the stewardship concept and the opportunity to interact with my fellow delegates"
- "many other parishes have begun but we are far behind."

The Stewardship workshops were the efforts of Rev. Fr. John Limbeson and Mr. Armand Scala and the Commission on Stewardship mandated by previous Congresses.

In the report on the Finance Court Case, Attorney Ronald Muresan reported that he is focusing on completing pre-trial discovery. His opinion is that trial or settlement of the bank case will take place in the next three to four months.

The recommendation made by the Episcopate Council was amended and passed to read: That the parishes of the Episcopate be assessed $10 per member based on the number of members of the 1990 membership list to cover the 1991 improvements and maintenance needs.

A budget of $317,500 was passed for 1991-92.

A new Episcopate Council for two years was elected: Clergy Members: Rev. Frs. Gregory Becker, Leonte Copacia (Treasurer), Remus Grama, Laurence Lazar (Secretary), Simion Pavel, George Treff (Alternate) and Lay Members: Gabriela Cacuci, George Cantor (Auditor), Manuela Cruga, John Farcas, Dn. Ian Pac-Urar, Dumitru Popovici, Daniel Poroch (Auditor), Armand Scala, John Serban, John Stanitz, and alternates: John Besoiu and Virginia Shank.

His Grace thanked the assembly for their attendance and participation in the 59th Church Congress, urging them to share the reports and information with their

Continued on page 6

 continued from page 5

parishes and to share their experience of the stewardship workshops with others.

A special thanks was given to the Holy Trinity parish, Youngstown, Ohio, for acting as Host Parish for the Congress. The committee is to be commended for the very efficient stewardship of hosting. They enjoyed the new facilities of the Avram Iancu Kitchen and the new set-up of portable conference tables in the church pavillion. The weather was good during the Congress, the grounds beautiful, green and well kept.

Evening Entertainment

After the Vespers of the Resurrection, supper was served in the Tower Pavillion. St. Dimitrie Choir, Bridgeport, CT, entertained the guests with American, Macedo-Romanian and Romanian songs. Led by Mrs. Gina Cook, the 25 members delighted the audience with the sparkle of their presentation and a special diddie for His Grace, "There's a Little White Church at the Vatra!" The choir also sang the responses to Vespers.

The Mihai Eminescu Dancers from Regina, Saskatchewan, volunteered their performance for the delegates and guests. Coming by bus, they arrived on Saturday but were still able to give an outstanding performance of various dances from different provinces of Romania. There were many ovations and standing homage for the dancers and special thanks to Maestro Petre Bodeutz, Ioan and Ioanna Toma. Those who saw the dancers for the first time were certainly amazed at their intricate footwork, beautiful costumes and camaraderie which was obvious. The various solos or dual dances were very well executed. Thank you Eminescu Dancers!

The traditional evening dance to the Blu-Tones followed the performance, and guests enjoyed the rest of the evening in fellowship. The Youngstown crew stood by in the side-lines waiting to dismantle the hall and set it up for the next day.

July 7: Sunday

After matins was served, the St. Dimitrie Choir escorted the clergy in procession to the upper church for the Hierarchal Divine Liturgy concelebrated by the Metropolitan, the Bishop, and a council of priests and deacons. The monastic communities of the Holy Transfiguration and Holy Dormition took part in the procession to the church.

Following the Liturgy, there was a procession to the V.D. Trifa Heritage Center where a ground-breaking ceremony was officiated by the clergy and members of the Center's Board of Trustees. Mr. Traian Lascu invited the representatives of parishes and organizations, in addition to those individuals eligible, to "turn a spade of dirt." The new Valerian D. Trifa Memorial Room

A portion of the clergy in procession to the chu on Sunday morning.

Metropolitan Theodosius and Bishop Nathan break ground for the new memorial room to be co structed at the Heritage Center in memory of Ar bishop Valerian.

is in the planning stages, and the Center will ma known its plans in the future.

The traditional Banquet was served in the Tow Pavillion, and although it was very warm, most of guests remained for the special Honors Recognitio

Six categories of Stewards were recognized for o standing service to the Episcopate. Chairperson Sa da Carulea, President of the Orthodox Brotherhoo presented the honorees to His Grace, Bishop Nathan Each received a certificate of appreciation, a letter a an icon of "Our Lady of the Vatra."

Episcopate Supporters 20 Year Honor Roll 1954-

M/M Mirone Butariu, M/M Savu Candea, M/ Nicolae Dragos, M/M Frank Fleser, Mr. Geo Gavrila, Mr. John Ghindia, V. Rev. & Dna. Psa. V sile Hategan, Mrs. Betty Galbincea, M/M Traian L

Continued on pag

ONGRESS *continued from page 6*

, Fr. & Dna. Psa. John Limbeson, M/M Louis Mar-
n, M/M Theodore Miclau, M/M Albert Morris, Mrs.
ary Motiu, M/M George Muntean, M/M Constan-
ne Nan, M/M John Nasea, Dr./Mrs. Nick Neagoy,
r. Traian Rancu, Atty./M. John Sibisan, M/M Con-
antin Stanitz, M/M Augustine Vincent.

Legal Council 29 Years

Attorney John J. Sibisan and Attorney John J. Reg-
e.

Solia Newspaper

Rev. Fr. Leonte Copacia, V. Rev. Fr. Vasile Hate-
an, Mr. John Farcas, Mr. Traian Lascu, Mr. Lou
Iartin, Mr. & Mrs. John Mercea.

Religious Education Camps

V. Rev. Fr. Vasile & Dna. Psa. Cornelia Hategan,
2 Years; V. Rev. Fr. Martinian Ivanovici, 29 Years;
na. Psa. Eleanor Lazar, 25 Years; Dna. Psa. Mary
llen Rosco, 17 Years; V. Rev. Fr. Richard
rabowski, 8 Years.

Camp Staff

Ms. Georgene Muresan, 18 Years; Mrs. Virginia
incent, 17 Years; Mrs. Leona Barbu, 13 Years; Mrs.
lora Grossmayer, 13 Years; Mrs. Virginia Calin, 7
ears; Mrs. Ann Nan, 7 Years; Mrs. Valeria Musat,
Years; Mrs. Emily Pugna, 6 Years; Mrs. Florence
rott, 5 Years; Mrs. Rozetta Metes, 5 Years; Mrs. Jen-
ie Tuck, 5 Years.

Special Stewards

The guests were introduced to Mrs. Rucsanda Sar-
u De Bota who has been a grand supporter of the Epis-
opate and the Holy Trinity parish, Miramar, Flori-
a. Mrs. Bota built and embellished the Miramar
hurch in honor of her husband, Cornelius. On this
ccasion, however, hearing of the needs of the Roma-
ian people, and in particular about the elderly, Mrs.
Bota gave $15,000 to Help For Romania Fund.

Among the guests was a guest who was not a guest
ut part of the Vatra family for years past, Mr. Stelian
tanicel, formerly residing at the then Heritage Cen-
er, and now in Florida. Mr. Stanicel, through his
enerosity and good will, sponsored many projects and
rograms initiated by the late Archbishop Valerian D.
Trifa. His special honor of this day was both to the Epis-
opate and to the person of the Archbishop.

In closing, Mrs. Carulea stated: "There are many
worthy individuals who are also good Stewards for the
Church. This is only the first group to be so honored."

The 59th Congress closed with the singing of the Hi-
erarchal Anthem to His Beatitude, Theodosius and His
Grace, Bishop Nathaniel. The delegates were remind-
ed that the next Congress would be a Legislative one.

"God is with us" was sung, and the delegates, friends and host parish began preparations to leave Vatra Romaneasca with many blessings from Almighty God.

His Grace, Bishop Nathaniel, seated outside the Tower Pavillion with Rucsanda Sarbu De Bota, Stelian Stanicel, and Livia Beru.

RESOLUTION

We the clergy and laity of the Romanian Orthodox Episcopate of America, an integral part of the Orthodox Church in America, assembled in our 59th Annual Congress, reaffirm our mission to assure the preservation, strengthening and propagation of the Orthodox Christian faith among the members of the Romanian Orthodox parishes and missions on the North American Continent.

We emphatically and categorically reject any notion that we are in a situation of "diaspora," which can be defined as the state of a people scattered in exile, in a long or temporary separation from their native or mother church, and who are awaiting an opportune time to return.

We acknowledge with deep gratitude the past role that the Orthodox Church of Romania played in the establishment of a number of our parishes and of our Episcopate, and we appropriately honor the memory of our predecessors, church leaders and laity, grandparents, parents, brothers and sisters in Christ by whose unselfish devotion and self-sacrifice these parishes were founded on this continent.

We regret the historical facts that the pressure of the communist regime under which the Church of Romania lived for the last forty-five years and decisions taken by its church authorities led to a rupture in the relationship between the Romanian Orthodox Episcopate of America and the Orthodox Church of Romania.

We fervently hope that the differences of the past can be set aside and that our relations can be normalized

Continued on page 8

RESOLUTION *continued from page 7*

in a spirit of mutual respect, love and sharing. For as brothers in the Lord, and as those who also share a common ancestry, we ought to have this respect for one another.

We look forward to this normalization at such a time as it seems appropriate to our Bishop, the Right Reverend NATHANIEL, to the Holy Hierarchs, his brothers of the Holy Synod of the Orthodox Church in America, and to the Orthodox Church in Romania.

We suggest that normalization of relations would include:

1) A formal recognition by the Orthodox Church of Romania of the autocephalic status of the Orthodox Church in America, and of the integral status of the Romanian Orthodox Episcopate of America within the OCA.
2) A definite exoneration of the memory of our beloved late Archbishop VALERIAN D. TRIFA, and an affirmation of his canonical succession to Bishop POLICARP MORUSCA.

We note, with thanksgiving to God, that similar actions of reconciliation are being effected between other Orthodox Christians in similar circumstances, and beseech Almighty God for His good Spirit sent by His only-begotten Son, our Lord and Savior Jesus Christ, so to move all concerned.

In the name of the Delegates of the 59th Annual Church Congress of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

NATHANIEL, Bishop
Vatra Romaneasca
Grass Lake, Michigan, USA
July 4-7, 1991

Rev. Laurence Lazar
Secretary to the
Episcopate Council

STATEMENT OF APPRECIATION

On Behalf of the Romanian Orthodox Episcopate of America, we the clergy and lay delegates of the 59th Annual Congress Gratefully acknowledge the Archpastoral leadership and care which His Beatitude, THEODOSIUS, Archbishop of Washington and Metropolitan of All America and Canada, has extended to our Episcopate during his pastorate as Primate of the Orthodox Church in America.

We pray that the Holy Spirit continue to guide His Beatitude, THEODOSIUS, and the Orthodox Church in America and all Orthodox Christians, with wisdom and courage, in unity and truth, into and through the next millenium of our common Orthodox Christian witness to the people of the North American Continent.

59th Episcopate Congress
Vatra Romaneasca, Grass Lake, Michigan
July 4-7, 1991
NATHANIEL, Bishop & President

FEAST OF THE BIRTH OF THE VIRGIN MARY

Celebration of the Hram of the Vatra Church Transferred to

SATURDAY, SEPTEMBER 7, 1991

His Grace, Bishop NATHANIEL invites the clergy and faithful of the Episcopate to celebrate the feast day (hram) of the Vatra church.

PROGRAM

10:30 a.m. — Divine Liturgy
12:30 p.m. — Agape Meal
2:00 p.m. — Holy Unction

MARK YOUR CALENDAR!

NATIONAL AUXILIARY CONFERENCES

AROY: AUGUST 23-25, CHICAGO, IL
(see July issue, p. 6, for details)

ORTHODOX BROTHERHOOD U.S.A.: OCTOBER 18-20
STS. CONSTANTINE & HELEN CHURCH INDIANAPOLIS, IN
(Details in September issue)

ORTHODOX BROTHERHOOD OF CANADA
OCTOBER 5
FT. QU'APPELLE, SASK

VATRA CHAPEL NEEDS

The icon, "Our Lady of the Vatra" has been propped up against one of the walls in the upper church for the last three years. We are in the process of placing the icon of Our Lady in a proper "chivot" or stand. At this time, we have volunteer labor from Rev. Fr. Remus Bleahu of Holy Trinity, Youngstown, Ohio, but we also need to cover the materials costs. Fr. Bleahu estimates the purchase price of a manufactured stand at $1,200-$1,400. To "do it ourselves," he says it can be done for $400. Do we have anyone who would be willing to help with this or with the cost of the new altar cloths, drapes and icon stand? You said to "Let us know!"

WORLD CHURCH NEWS

C.A. Delegation at Ecumenical Patriarchate

Representatives of the O.C.A.'s Department of Ex-nal Affairs led by Archbishop Peter of New York, airman of the Department, met at the end of May th Metropolitan Bartholomew of Chalcedon and oth-hierarchs of the Ecumenical Patriarchate of Constan-ople. Their dialogue focused on the "canonical sit-tion in America, vis-a-vis the autocephaly, the so-lled "diaspora" problem throughout the world, and er-church cooperation" (O.C.A. News, June 12, 91).

S. Orthodox-Roman Catholic Consultation

"The Church Messenger" of the American-rpatho Russian Orthodox Greek Catholic Diocese blished in its June 9 issue under the title **"Unia" ime Topic at Spring Encounter of Ecumenical alks** a briefing of this U.S. encounter, held between ay 28-30 at Holy Cross Seminary, Brookline, Mass. mong the major issues debated were: Reconsidering e Union — i.e. of Eastern Orthodox churches (Uni-es) with Rome — Reflections on Primacy and the w "Code of Canon Law" for the Byzantine hurches. The next session will take place at St. John's minary in Boston from Oct. 31 to Nov. 2.

rofessor Veselin Kesich Retires

In May of this year, Dr. Veselin Kesich, a well-own professor of Biblical Studies at St. Vladimir's minary since 1955, entered into "active retirement". is scholastic legacy will be carried on by generations students. Among his best-known books are: "The ssion of Christ" (1965), "The First Day of the New reation" (1982), "The Gospel Image of Christ" 991) and "Treasures of the Holy Land" (1981). The St. Vladimir's Quarterly", vol. 35, no. 2-3/1991 is dicated to this illustrious teacher of the Church.

Lumina Lina"

The second volume of the theological review of the omanian Orthodox Episcopate of America, edited by rchimandrite Roman Braga in May of this year, resents a most uplifting summa of articles that plunge rtically into the beauty and depths of Romanian Or-odox spirituality. Published in the Romanian lan-uage, the review is expected to also appear soon in s English version.

Iis Holiness Patriarch Ignatius IV Visit the U.S.A.

Patriarch Ignatius IV of Antioch and All the East, ith headquarters in Damascus, Syria, is among the dignitaries attending the Antiochian Orthodox Archdiocesan Convention in Arlington, Va., on July 21-28, 1991.

His last visit took place in 1985, when the Antiochian Heritage and Learning Center of Ligoneer, Pa., was dedicated. This time His Holiness will attend the Silver Jubilee of Metropolitan Philip.

(The Church Messenger)

Miracle in Jordan

According to Reuter News Agency, the Patriarch of Jerusalem, Diodoros I, "declared a miracle after priests said communion bread began spouting blood at a Jordanian church in Zarka City last week."

After his investigation at the site, the 68 year old patriarch stated: "There is no explanation, it's a miracle!" The Reuter News Agency also mentions that a bedridden man "threw off his oxygen mask and sprung out of bed when the Zarka priest spoke his name during the divine liturgy.

The Sixth Annual Orthodox Christian Association of Medicine, Psychology and Religion

The Orthodox Christian Association of Medicine, Psychology and Religion (O.C.A.M.P.R.) National Conference will convene in Westchester, Ill., on Nov. 1-3, 1991. This year's theme is: **"Crisis in Faith and Modern Medicine."** For a schedule of events and registration you may write to: O.C.A.M.P.R., P.O. Box 958, Cambridge, MA 02238.

Orthodox Mission and Evangelism Conference

This year's conference on missions, scheduled for Aug. 29-Sept. 3, 1991, at the Antiochian Village, Ligoneer, Pa., will be co-sponsored by the O.C.A. and the Antiochian Orthodox Archdiocese. Leaders of this conference will be Fr. Peter Gillquist and Fr. Joseph Fester. For more information call: (314) 431-4284.

Rev. Remus Grama

85TH ANNIVERSARY

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

YOUNGSTOWN, OHIO

SEPTEMBER 22, 1991

FOR INFORMATION CALL:
(216) 746-5397

In Memory

On June 13, 1991, after a long illness, Dna. Psa. Anne Lipovan fell asleep in the Lord at the family home in Middleburg Heights, Ohio. She is survived by her husband, Fr. Peter, and children, Mary, Emily and Theodore. The funeral and burial service took place at St. Mary's Church in Cleveland, Ohio, officiated by His Grace, Bishop Nathaniel, parish priest Fr. Remus Grama, and a sobor of clergy.

Psa. Anne was born on May 6, 1935, in Bedford, Ohio, to Pauline and Dionisie Biliboaca. In her early childhood the family moved to Cleveland. As a young adult she was active in Church life both locally and nationally. In the 1950's she wrote a column in the "America" newspaper for the National Union & League Junior Division. Locally, at St. Mary's Church, she helped organize the JAROY chapter and was a member of the GEROY chapter. In the 1960's she served as National AROY Assistant Treasurer.

On June 7, 1964, she was married to Peter Lipovan at St. Mary's Church in Cleveland. Her husband was ordained to the diaconate two months later, and then to the priesthood in 1966. Over the years the family served various parishes, including: St. Nicholas parish in New York; the mission parishes in Niles and Salem, Ohio, as well as Erie, Pennsylvania; the parishes of St. Thomas, St. Louis, Missouri, and Descent of the Holy Spirit, Philadelphia, Pennsylvania. During a leave of absence, Fr. Peter served with his family at a parish in Norwich, Connecticut. Psa. Anne helped Fr. Peter by serving as secretary, Sunday school teacher, choir member, and Ladies Auxiliary officer.

During the war in Vietnam, Ps Anne often hosted servicem wholeheartedly in the family hom doing her share for the soldiers those difficult years.

The continued dedication of th children to the Church is a strong i dicator of the loving, Christi parenting of Psa. Anne and Fr. H ter. The life of a clergy family is difficult life requiring ma sacrifices, but it is a life which G blesses abundantly. Emily, one Psa. Anne's daughters, wrote t following about her mother: "It w not until her funeral that we tru realized how many people she h touched . . . Our mother loved h church, her family and her frien . . . She always believed she cou make a difference . . . We belie she did."

May God grant forgiveness, r and eternal repose to his handmai Psa. Anne, and make her memo eternal.

American Orthodox Personalities

Metropolitan Philip Saliba

The history of the Church on the North American Continent is already a very rich one; and, by God's mercy as the Church grows it will be further enriched with the deeds of more outstanding personalities. With the arrival of simple monks from New Valaam Monastery, the flourishing of new communities through the immigrations of various and many Orthodox of different ethnic origins, and the establishment of some form of ecclesiastical order, the history of the Church began to reflect this wonderful Pentecostal outpouring of talents and service to the Gospel in the New World.

Still enshrined within the particular archives of those various ethnic groups is the history of given individuals whose personalities and accomplishments are not yet generally known to the Church at large. A time must come when a more comprehensive history of the first 200 years of the Church on the North American Continent will be written and on which pages must be included those outstanding American Orthodox personalities.

In these later decades of mass media communic tions when the Church in her various jurisdictional e pressions has an impressive number of jurisdictiona diocesan and even parish publications chronicling t present life of the Church, some of the activities of the jurisdictions are being made known to others wh usual experience is limited to their own ethnic boun aries. Slowly, there is a growing recognition of t diversity of the fabric of the Church in America a an appreciation of the efforts of outstanding persona ities from all jurisdictions.

Among the larger and well-organized jurisdictio is that of the Antiochian Patriarchate in America, t Antiochian Archdiocese of North America. Bless from the beginning with hierarchs of vision and cou age, the Antiochian Archdiocese has been in the for ground within the Orthodox community in Nor America; the faithful clergy and laity have been prop nents of Orthodox jurisdictional unity; unity in dive sity.

Our brothers and sisters of the Antiochian Archdi cese are now celebrating the Silver Anniversary of the beloved hierarch, Philip Saliba, Metropolitan of t

Continued on page

GRADUATES

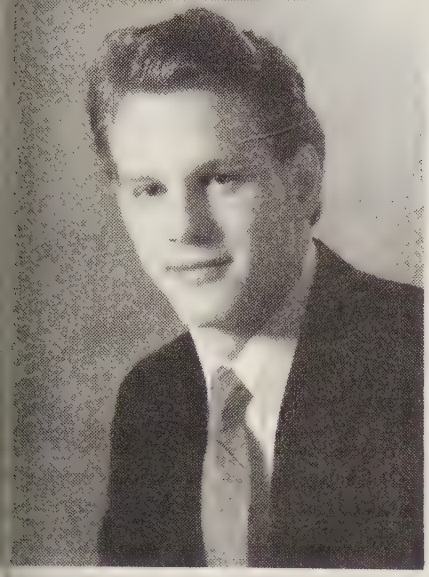

David Paul Poroch

DAVID PAUL POROCH, 22, aduated on May 18, 1991, from orthwood Institute in Midland, lichigan, with a Bachelor's Degree Business Administration. During s four years of higher education, avid made the Dean's List 11 out 12 terms, and is looking forward passing the CPA exam in the near ture. His school activities include e Alpha Chi Rho Fraternity, here he served as president and as easurer. Sports activities included olf, swimming, football, basketball nd softball. In the Fall, David will egin work with the accounting firm Deloitte & Touche (Detroit office).

At Sts. Peter & Paul Church in earborn Heights, David has been ctive since 1984 in the AROY hapter, Sunday School, and other outh activities. He also served on e AROY National Board from 989-1990, and is still an active ember of his church.

DEADLINE SEPTEMBER ISSUE *AUGUST 11*

Amy Skurcenski

AMY SKURCENSKI, daughter of Lou and Stephanie Solomon Skurcenski of Bartlesville, Oklahoma, granddaughter of Steve and Mary Solomon, Salem, Ohio (members of St. Elie parish, Ellwood City, Pennsylvania for more than fifty years), graduated from the University of Oklahoma, Norman, Oklahoma, with a degree in Public Relations.

While at the University, Amy was the recipient of several Journalism scholarships including the Phillips Petroleum Distinguished Scholarship; a member of the Dean's Honor Roll; a staff reporter on **The Oklahoma Daily,** student newspaper; and an active member of Pi Beta Phi sorority. She is presently employed by Phillips Petroleum Company.

Her parents proudly announce her engagement to Peter Scarer. Peter, a graduate of Indiana University, will be completing his final year at Concordia Theological Seminary. Following their wedding on December 28, 1991, the couple will live in Ft. Wayne, Indiana.

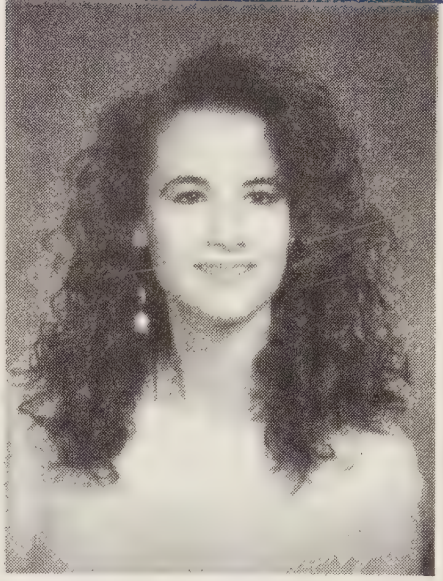

Mary Petroi

MARY PETROI, daughter of Mary & Paul Petroi of Dearborn, Michigan, graduated from Fordson High School in that city, where she majored in commercial design. She has received four awards from the Dearborn Schools Art Department for stoneware pottery and an abstract drawing entered in the Arts Festival 1991. Mary plans to attend Henry Ford Community College for two years, then transfer to an art school to further her career.

Her church activities include Sts. Peter & Paul Sunday School, where she graduated last May after ten years enrollment. Mary remains an active AROY member and has participated in National AROY sports events.

BE A FRIEND OF SOLIA

Send your donation to:

SOLIA — THE HERALD
P.O. BOX 185
GRASS LAKE, MI
49240-0185

PARISH BULLETIN NOTES

Compiled by Florence Sirb

Elkins Park, PA. Descent Holy Spirit. Congratulations to artist Anton Ciobanu who recently had a public exhibition of his ceramics and sculpture . . . We collected a total of 80 packages for the Romanian orphans . . . The Philadelphia chapter of the Free Romania Foundation sponsored a Dinner-Fashion Show with all proceeds going to the orphans.

Calgary, AB. St. Mary. Congratulations to Fr. Marioncu on being a grandfather again . . . The interior walls of our church and all the stucco portions have been newly painted, and the new icons for our Royal Doors have arrived and have been installed . . . The Soutzo family has donated to the Glenbow Museum a Romanian exhibit of national costumes from Arges and pertinent historical information . . . AROY had a fun horseback riding party. They also helped to assemble and distribute "care packages" for the homeless in Calgary . . . We admire the two large wood candle holders in front of the iconostas that were recently constructed.

Los Angeles, CA. Holy Trinity. By the end of 1990, the Ladies Auxiliary was able to donate the amount of $23,000 earned in one year, for the church building fund . . . At our midnight Resurrection services, over 1,000 people attended . . . "Requiem for Dominique" is the title of a movie made in Hollywood based on a true story that reconstructs the events which occurred in Romania under Ceausescu's reign of terror . . . We gratefully acknowledge several gifts: 2 sets of vestments, a wooden blessing cross, Romanian magazines, and several boxes of Romanian books . . . Our parish has adopted the "Litieni Orphanage" near Suceava and has sent money to remodel and update its facilities . . . By himself, Vladay Cornateanu has adopted the "House of Children Number Two" orphanage as his special personal project.

A MOTHERS' DAY REUNION AT ST. MARY'S ROMANIAN O THODOX CHURCH IN CALGARY, ALBERTA, FOR ALL TH CANADIAN FAMILIES WHO ADOPTED CHILDREN FRO ROMANIA WITH THE ASSISTANCE OF THE PARISH PRIES FR. MICHAEL LUPU. (Photo courtesy of **The Calgary Sun**)

Regina, SK. St. George. The proceeds from the AROY Bar-B-Que Dinner are earmarked for the Project Hope Fund . . . Congratulations to Jeff Fritzsche who graduated from High School.

Bridgeport, CT. St. Dimitrie. We extend best wishes to Fr. Dimitrie and his family in Romania as he carries out his mission for our Episcopate . . . Our Ladies Auxiliary members are pleased with the beautiful new blue aprons donated for their use . . . Congratulations to David Coe on the publication of his music instruction book which w published and released nationall Congratulations to these rece graduates: Kenneth Giavara, BA Communications from the U. Hartford; Jason Giavara, BS in Bu Admin. from the U. of South Car lina; Matthew Carabina, BS Criminal Justice from New Hav College; Nicholas Gachi, BS fro the U. of Bridgeport; Kend Tanacea, law degree from the Has ings College of the U. of Cali Catalina Glaser, BS in Hotel & Re taurant Management from the U. New Haven; Alina Velicu, BS Pharmacy from Northeastern U. Mass.; and high school graduat Kristin Fatsy and Jeffrey Agosti

---

Lennard, MB. ManiSask Jou nal. Members of all our four paris es and friends enjoyed our All-Pari Picnic . . . Our Ladies prepared a served a Farewell Dinner for Mot er Cassiana. We wish her the be in her new home.

Continued on page

ETROPOLITAN PHILIP *cont. from page 10*

chdiocese. With various events across the United ates and Canada, they are showing their respect, their e and thanks for the work of this outstanding Ameri- n Orthodox personality. Many gifts, words of praise d ovations will be offered, and rightly so. We know at His Eminence, Philip, will accept these gestures t will also ask from his people continued courage and tion in further witness to Orthodox unity in the mericas; and, he will ask that their actions of today put into even more dedicated efforts for tomorrow.

The Standing Conference of Canonical Orthodox shops in America (SCOBA), an organization at which e Orthodox Church in America has representation d, through them, our own Romanian Orthodox Epis- pate, has passed a resolution honoring Metropoli- n Philip Saliba in which we read: ". . . he has striv- for greater Orthodox Unity in the Americas . . . erefore, be it resolved, that his brethren of the Stand- g Conference of Canonical Orthodox Bishops in merica in appreciation of his labors in the Vineyard his Lord herewith express respectful admiration and k God to grant him many years!"

A native of Lebanon, born in 1931, Philip Saliba en- red the seminary at the age of 14, was ordained a dea- n at 19, a priest at the age of 28, and was consecrat- d at the age of 35. He has known the direction of his e of dedication to God, to his Church and to his own ople. At the age of 60, Metropolitan Philip Saliba n celebrate his silver anniversary of episcopal con- cration with a sense of accomplishment. Knowing his mility, it is obvious that he would give ". . . all hon- , glory and praise . . ." to God for the outstanding complishments he has achieved. However, unless a an is open to the Holy Spirit by whom he can cry out "Abba! Father!" he achieves nothing; and, so thanks to God for his servant, Philip, through whom he found a worthy steward and shepherd, one in whose heart the Holy Spirit does dwell.

The history of the Romanian Episcopate reflects numerous occasions of cooperation and mutual activities with those of the Antiochian Archdiocese. Our Archbishop, Valerian, of thrice-blessed memory, was a close friend with the late Metropolitan, Anthony Bashir, and with His Eminence, Philip; and, both supported him in his time of trials, both personal and those of the diocese. Our parishes and clergy, faithful and organizations have worked together in various ways, bearing witness to the integrity of the Orthodox Faith variously expressed by different peoples as a rich gift of the Almighty to the American nation.

The celebration of the Silver Anniversary of Metropolitan Philip Saliba is a celebration for the Romanian Episcopate and for all Orthodox Christians who recognize in him, in his efforts, in his clergy and faithful and their accomplishments the same hand of God which shapes the history of the One, Holy, Catholic and Apostolic Church in North America, and who calls on personalities to respond to the call to serve the Church in particular in the Antiochian Archdiocese and at large in North America.

Sayedna Philip! Our thanks, our appreciation and our love for you and your precious witness. Many years! La Multi Ani! We would like to give a more detailed presentation of the accomplishments and activities of Metropolitan Philip and can do this best by inviting our readers to turn to the June 1991 issue of THE WORD (358 Mountain Road, Englewood, NJ 07631), the official publication of the Antiochian Archdiocese which has a fine tribute to Sayedna Metropolitan Philip.

SOLIA

June 15 - July 11, 1991

FRIENDS

$50.00

icolae Popescu, Fairfield, CT

$24.00

lizabeth Clotian, Hollywood, FL
I/M George Daba, Oak Park, MI
ohn Bogdan, Parma, OH
eter Ghitsa, Orange, CT
harles Rata, Canton, OH

$15.00

ornelia Koontz, Chevy Chase, MD

$12.00

onstantin Visoianu, Chevy Chase, MD
M/M William Popescul, Las Vegas, NV
M/M John Gabor, Canton, OH
Peter Nutu, Mt. Clemens, MI
M/M Harold Haynes, Akron, OH
Eftimia Pantea, Downers Grove, IL

$10.00

M/M John Gligor, Boardman, OH

SUBSCRIPTIONS

Ketty Hariton, Sepulveda, CA
Helen A. Lewis, Johnson City, NY
M/M Sam Pistrui, Katy, TX
Elizabeth Kirk, Scottsdale, AZ
Nadia Trimmer, Crestwood, NY
Anne Cristescu, Windsor, ON

NOTES *cont. from page 12*

Warren, OH. Holy Resurrection. From our parish, 18 children plus four teachers and several other adults attended the Annual Vacation Church School sponsored by all the Warren Orthodox Churches.

Youngstown, OH. Holy Trinity. Our hard-working parishioners did a great job in hosting the annual Church Congress at the Vatra . . . We thank those willing workers who made items for the altar, repaired air conditioners, donated special magazines, repaired tiles, etc. They exemplify true stewardship.

PRAY FOR A FREE ROMANIA AND WORLD PEACE

1991 Congress Donations

Clergy & Parishes

$300.00

St. Dimitrie Choir, Bridgeport, CT.

$200.00

Presentation of Our Lord, Akron, OH.

$100.00

Anonymous, Descent of the Holy Ghost, Elkins Park, PA; St. Elias, Ellwood City, PA; Holy Trinity, Youngstown, OH.

$50.00

Fr. & Psa. Constantin Alecse, Fr. & Psa. Remus Bleahu, Fr. & Psa. Mihai Cerghizan, Fr. Casian Fetea, Fr. & Psa. Remus Grama, Fr. Martinian Ivanovici, Fr. & Psa. John Limbeson, Fr. & Psa. Catalin Mitescu, Fr. & Psa. Romey Rosco, Fr. & Psa. Constantin Tofan.

$25.00

Fr. & Psa. Richard Grabowski, Fr. & Psa. Laurence Lazar, Fr. & Psa. Mircea Marinescu, Fr. & Psa. Simion Pavel, Fr. & Psa. Victor Runcanu, Fr. & Psa. George Treff, Fr. Dimitrie Vincent.

$20.00

Fr. & Psa. Mary Copacia, Fr. Joseph Morris, Fr. & Psa. Raymond Samoila.

$15.00

Fr. & Psa. Gregory Becker.

$10.00

Fr. Gratian Radu.

Delegates & Guests

$500.00

M/M Virgil Stanciu.

$125.00

M/M John Serban.

$100.00

Dr. Eleanor Bujea, Anita Constant, George R. Gavrila, Joe Lapadat, Donna E. Muresan, Nicolai Popescu, Stelian Stanicel, M/M John Stanitz, M/M Augustin Vincent.

$75.00

M/M Dinu Cruga, M/M Vlaicu Ionescu, M/M Joe Stevens.

$50.00

Anonymous, Anonymous, Emilia Afrenie, M/M Gregory Butoi, M/M George Coca, M/M George V. Fatsi, M/M George C. Fatsy, M/M John Gligor, M/M George Ittu, Dr. & Mrs. Mircea Catana, Peter Muresan, Jr., Dumitru Popovici, M/M Daniel Poroch, M/M Florian Sandulescu, M/M John Sibisan, M/M Constantin Stanitz.

$40.00

Anonymous, Constantin Bargiuma, M/M John Popp, Nick Pora, M/M John Siara.

$35.00

M/M Mark Vincent.

$30.00

Thomas & William Balamaci, George Balasu, M/M Bob Buchanan, M/M Marin Cornea, Olivia Dickerman, Peter Opincariu, Olga Peterson.

$25.00

Stella Babiana, Becky Botar, M/M Dan Calin, Mary Candia, M/M George Cantor, George C. Cantor, Florence Costulas, Rick DeMartini, M/M Nikolas Dragos, Connie Eli, Sylvia Florea, M/M George Fluter, Betty Galbincea, Gordon Galbincea, John Ghindia Jr. & Family, Anna Jonascu, M/M Michael Kalugar, M/M Traian Lascu, M/M Peter Lucaci, Peter Lupsor, Constantin Marandici, M/M Louis Martin, M/M John Mercea, Marie Morar, M/M Albert Morris, Mary Motiu, M/M Tudor Murgoci, M/M Ronald Muresan, M/M George Musat, Eleanor Myers, Susan Nelson, Valerie Nelson, M/M George Oancea, John V. Popa, M/M William Popescul, Mary Robosan, M/M George S. Ross, Dita Sandru, M/M John Serb, Jr., Mary K. Stanesa, M/M John Tilea, M/M P.J. Toconita.

$20.00

M/M Petru Adam, Percy Avram, M/M Vasil Bellas, Livia Beru, Irene Blendea, Ioan Braescu, M/M Gregory Bucurestean, M/M George Coruneanu, George Daba, M/M William Fluter, M/M George Ghitsa, Flora Grossmayer, Atanasie Grozan, Anne Hicks, Co stantin Jercan, Victor Leahul, M/ John Pana, Thrisia Pana, M/M E Popovich, Viola Pucci, Eugene Raid Livia Rus, Virginia Shank, Dan Tod ta, Charles Tatomir, Mihai Tipa Fa ily, Eugene Widican, John Zaharia

$15.00

Mary Jane Calin, M/M George Dra la, M/M Paul Hildreth, Pearl Mailat Florence Marsala, Dorina Riscutt M/M Samuel Todor.

$10.00

Anonymous, Anonymous, Anon mous, Anonymous, Anonymou George Albu, Mircea Banciu, Leo Barbu, Veta Buzas, M/M Constant Colimitra, Elizabeth Campean, Corn lia Constantine, Xanthippe Cos Marcel Curca, Mary Demetriac Mary Gligor, Jurebie Family, Gregc Moldovan, M/M Constantin Na M/M William Popescul, Marilyn pole, Helen Toth.

$5.00

Anonymous, Anonymous, Anon mous, Jean A. Antibus, Lucian Goza Mary Jensen, M/M Brian McDonal M/M Eugen Rosu, Karen A. Schmi Mary Sekedat, Philip Todor.

$2.00

Trifan Petru.

HIERARCHAL SCHEDULE

June 16, 17. Cleveland, OH. S Mary. Sunday: Presided at Divi Liturgy. **Monday:** Funeral Servi for Dna. Preoteasa Anne Lipova

June 23. Rives Junction, M Holy Dormition Monastery. Su day: Divine Liturgy. **June 2 Saturday:** Divine Liturgy for Fe of Sts. Peter and Paul.

June 30, Sunday: Dearbo Heights, MI. Sts. Peter & Pa Divine Liturgy. Elevation of Re Fr. John Surducan to rank of Arc priest. Reception/Banquet.

July 4-7. Vatra. Annual Episc pate Church Congress.

BAPTISMS

gdan, Andrea, daughter of Laszlo Bogdan & Lioara Wixon, Evanston, IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparent: Ana Muntean.

cur, Iulian Valentin, son of Marian & Cornelia Bucur, Hollywood, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparents: Mircea & Elena Balean.

rja, Sebastian, son of Daniel A. & Izabela Burja, Johnson City, TN. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparent: Mihaela Bogdan.

zan, Dana Marie, daughter of Matthew G. Cazan, Jr. & Dawn Smock, Falls Church, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparent: Diane Orapallo.

zan, Perri Carr, daughter of Matthew G. Cazan, Jr. & Dawn Smock, Falls Church, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparent: Diane Orapallo.

eveldae, Tia Chantel, daughter of Timothy & Leona Cheveldae, Farmington Hills, MI. Sts. Peter & Paul, Flintoft, SK. Godparents: Dave & Laurie McCracken.

iforean, Shantal Cartier, daughter of Marcel & Iadranka Chiforean, Hallandale, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparent: Lavincia Marigian.

owell, Erica, daughter of Glen A. Crowell, Jr. & Catherine A. Crowell, Stratford, CT. St. Dimitrie, Bridgeport, CT. Godparent: Patricia Shevlin.

oare, Jason Constantin, son of Eugen & Ana Floare, Detroit, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparents: Gheorghe & Amalia Stanulet.

allop, Cole Michael, son of Dean & Joy Gallop, Regina, SK. St. George, Regina, SK. Godparent: John Nikolou.

agiu, Carmen Julie, daughter of Grigorie & Elena Hagiu, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Iulian & Silvia Mihaly.

atoum, Anthony Andrew Robert, son of Sami & Michaela D. Hatoum, Bridgeport, CT. St. Dimitrie, Bridgeport, CT. Godparent: Carmen A. Beloiu.

eo, Rebecca Alana, daughter of Billy & Cheryl Leo, Detroit, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparent: Eugenia M. Peru.

cKenna, Jacob Somchay, son of Kelly Lynn McKenna, Woonsocket, RI. St. John, Woonsocket, RI. Godparent: Shawn W. McKenna.

ica, Michael, son of George & Marioara Nica, Hallandale, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparents: Emil & Constanta Lelutiu.

isip, Daniel Valentin, son of Valentin & Anisoara Nisip, Lake Worth, FL. Holy Trinity, Miramar FL. Godparents: Cristea & Angela Petcu.

Pistrui, Ami Marie, daughter of Sam & Joni D. Pistrui, Katy, TX. Pres. Our Lord, Fairlawn, OH. Godparents: Gary & Nicolene Brott.

Prince, Timothy Robert, son of Robert G. & Ann Prince, Strongsville, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparent: Aurelia Kleinpeter.

Purcarea, John Christofor, son of John & Niculina Purcarea, Hollywood, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparents: John & Gabriela Carjaru.

Rice, Elizabeth Ann, daughter of Sam O. Rice & Delores Spohn, Sharpsville, PA. Holy Cross, Hermitage, PA. Godparent: Marianne Laverty.

Stevens, Maria Ashley Erika, daughter of Vincent & Gina Stevens, Alexandria, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparents: Thomas & Dorothy Miller.

Stoian, Shyanne Patricia, daughter of Michael & Tamara Stoian, Mazenod, Sts. Peter & Paul, Flintoft, SK. Godparents: Brian & Pat Lipp.

Ursache, Michael Anthony, son of Peter & Karen Ursache, Cooper City, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparents: Alexandru & Codruta Boldis.

RECEIVED INTO THE CHURCH

Batista, Cristina Maria Costa, Lakewood, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Rev. Fr. Remus Grama.

Belgea, Frank John, St. Paul, MN. St. Mary, St. Paul, MN. Rev. Fr. Mihai Cerghizan.

Creighton, Vincent Jude, LaVerne, CA. St. Anne, Pomona, CA. Rev. Fr. John Limbeson.

Kleinpeter, Ralph Michael, Brooklyn, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Rev. Fr. Remus Grama.

MARRIAGES

Bakos, Ioan and **Dorina Moldovan,** Hollywood, FL. Holy Trinity, Miramar, FL. Godparents: Ildico & Laslo Bakos.

Lungociu, Nicholas A. and **Gayle B. Pinta,** Akron, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: Michael & Carol Gravilla.

Toma, Zaharie and **Anita Podsudek,** Skokie, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: George & Mary Bocioaga.

DECEASED

Constantin, Gheorghe, 78. Holy Nativity, Chicago, IL.

Dates, Anna, 85. Holy Trinity, Youngstown, OH.

Giavara, Sue F., 62. St. Dimitrie, Bridgeport, CT.

Continued on page 16

REGISTER *continued from page 15*

Groceanu, Elena, 50. St. Dimitrie, Bridgeport, CT.
Groza, Theodore D., 75. Pres. Our Lord, Akron, OH.
Gullason, Nicolae, 80. Sts. Peter & Paul, Canora, SK.
Kish, Pearl, 93. Holy Trinity, Youngstown, OH.
Lipovan, Preoteasa Anne, 56. St. Mary, Cleveland, OH.
Punga, JoAnne, 102. St. George Cathedral, Southfield, MI.
Tatomir, Vasile W., 71. St. George Cathedral, Southfield, MI.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

Arel Califar, Indianapolis, IN	$100.00
Frank Fleser, Indianapolis, IN	$100.00
Fr. & Psa. John Limbeson, Yorba Linda, CA	$100.00
M/M Tudor Murgoci, Rockton, ON	$100.00
Fr. & Psa. Dumitru Sasu, New York, NY	$50.00
Nellie Gligor, Sharon, PA	$25.00
Fr. & Psa. Richard Grabowski, Warren, OH	$25.00
M/M Constantin Nan, Youngstown, OH	$25.00
M/M William Popescul, Las Vegas, NV	$25.00
Fr. Constantin Tofan, Canton, OH	$25.00
Melania Vlad, Garland, TX	$25.00
Victor Vlad, Garland, TX	$25.00

GENERAL DONATIONS

Rucsanda Sarbu De Bota, Miramar, FL	$10,000.00
St. Anne, Pomona, CA	$1,158.00

EPISCOPATE DUES

Descent of the Holy Spirit, Ridgewood, NY	$250.00

MEMORIAMS

Cornelia Cica, Farrell, PA *(I.M.O. Parents: Sofa & Gavrila Daramus Brothers: Tom & Charles)*	$100.00
Marie Farca, Yardley, PA *(I.M.O. Katie Farca)*	$100.00
National A.R.F.O.R.A. *(I.M.O. Psa. Anne Lipovan)*	$100.00
M/M Tudor Murgoci, Rockton, ON *(I.M.O. Archbishop Valerian & Fr. John Toconita)*	$50.00
M/M Nick G. Sandru, N. Canton, OH *(I.M.O. Mother: Virginia Sandru)*	$50.00
M/M Daniel Poroch, St. Clair Shores, MI *(I.M.O. Maria Rogozia & Psa. Anne Lipovan)*	$40.00
M/M Charles Negulici, Canton, OH *(I.M.O. Archbishop Valerian)*	$25.00
M/M Cornel Cotosman, Addison, IL *(I.M.O. Psa. Anne Lipovan)*	$25.00
Iuliana Campean, Grosse Pte. Pk., MI *(I.M.O. Valentina Cornea)*	$20.00
M/M Andrew Gib, Ellwood City, PA *(I.M.O. Dumitru Erka)*	$20.00

GHEBHARDT SCHOLARSHIP ANNOUNCEMENT

The Romanian Orthodox Episcopate of America is pleased to announce the continuation of the Alexander O. Ghebhardt Scholarship awarded in his memory by the Foundation that bears his name and established by his mother, Mrs. Alexander Svoronou.

Candidates should be:
— persons of sound ethical principles and integrity;
— desirous of promoting and defending the true meaning of freedom and democracy;
— determined to spare no effort in order to achieve a higher education.

Two (2) Scholarships in the amount of one thousand dollars each ($1,000) will be awarded annually, based on the following criteria:
1) Candidate must be a Romanian Orthodox Christian.
2) Candidate may be American of Romanian origins or Romanian refugee to the U.S.
3) Candidate must be highly-qualified academically.
4) Candidate must demonstrate financial need.

Candidates who meet the specified criteria are invited to request an application from the Office of the Episcopate (2522 Grey Tower Rd., Jackson, MI 49201).

Deadline:
All applications must be received by the Episcopate no later than September 30, 1991.

BISHOP'S VISITATION

St. Thomas, St. Louis, MO	$578.

LADIES AUXILIARY SUNDAY

St. John Ladies Auxiliary, Woonsocket, RI	$100.

CAMP VATRA DONATIONS

St. Mary Society, Cleveland, OH	$100.
Romanian-American Golden Agers, Cleveland, OH	$50.
Elizabeth Kirk, Scottsdale, AZ	$38.
Mary Ghetia, Lakewood, OH *(I.M.O. Anne Ghetia)*	$30.
Irene & George Chirla, Westlake, OH	$5.

ALEXANDER O. GHEBHARDT SCHOLARSHIP

Alexander O. Ghebhardt Charitable Foundation	$2,300.

RUGĂCIUNI

RUGĂCIUNEA VĂDUVEI

Dumnezeul meu, plăcut-a voii Tale celei nepătrunse de mintea omenească să-l ia la Tine pe soțul meu. Grea este crucea ce mi-ai dat-o să o port. La cine însă voi căuta scăpare, fără numai la Tine, Cel ce ești apărătorul și sprijinitorul Atotputernic al văduvelor și Părintele cel Atotbun al orfanilor! Ajută-mi ca unei neputincioase, hrănește-mă ca pe o sărmană și mă întărește a face întru toate voia Ta cea sfântă! În Tine, Preabunule Stăpâne, pun toată încrederea mea, ascultă umilita mea rugăciune, pentru Fiul Tău cel Unul-Născut, Domnul nostru Iisus Hristos, cu Care împreună stăpânești în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA ORFANULUI

Doamne, Dumnezeule, pierdut-am pe părinții mei preaiubiți, pe care nu-i voi mai vedea în viața mea; ar trebui să deznădăjduiesc, dacă n'as ști că nimic în lume nu se întâmplă fără voia Ta și că Tu ești Tatăl orfanilor. Milostivește-Te, deci, și spre mine, și fii mie Tată în toate zilele vieții mele. Ajută-mi să umblu în căile poruncilor Tale; păzește-mă de toate primejdiile vieții acesteia și fă să-mi aduc aminte adesea de învățăturile și dojenile ce mi-au dat bunii mei părinți în vremea vieții lor, ca să pot păși, cu darul Tău cel sfânt, pe calea cea adevărată, care duce la mântuire; și când chemarea Ta va veni, să pot fi iarăși împreună cu părinții mei, întru fericirea cea veșnică. Amin.

RUGĂCIUNE LA MOARTEA UNUIA DIN SOȚI

Stăpâne, Doamne, cel Preacurat și Ziditor a toată făptura, Care pentru iubirea Ta de oameni ai prefăcut coasta strămoșului Adam întru femeie și i-ai binecuvântat și ai zis: "Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul," și pe amândoi i-ai arătat un trup, iar cei pe care i-a însoțit Dumnezeu, omul să nu-i despartă; caută din cer, Preabunule Părinte, și vezi jalea și durerea ce au năpădit inima și sufletul meu ce se vede astăzi despărțit de ființa pe care Tu, Doamne, mi-ai dat-o să-mi fie soț (soție) și sprijin în această viață. Îndură-Te de mine, mult-Milostive Doamne, în acest ceas greu pentru sufletul meu! Tu, Doamne Iisuse Hristoase, mângâitorul celor întristați, Carele ai fost vestit de proorocul Isaia că vei veni să tămăduiești pe cei cu inima zdrobită, fii mie mângâitor și ascultă-mi glasul ce-l înalț cu credință către Tine, rugându-Te să-i ierți, Preabunule Impărate, greșalele oricâte va fi săvârșit în această viață soțul meu (soția mea): ori cu lucrul, ori cu cuvântul, ori cu gândul, cu știință sau fără de știință.

Așa, Doamne, primește sufletul robului Tău (roabei Tale) în locașul sfinților Tăi, întru împărăția Ta cea veșnică, spre care se nevoiește sufletul meu și întru care nădăjduiește a se învrednici la vremea când vei chema și duhul meu la Tine, pentru ca acolo sufletele noastre întâlnindu-se împreună aflându-se, să laude și să preamărească întrutot sfânt numele Tău; al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA PĂRINTELUI LA MOARTEA FIULUI SAU A FIICEI

Stăpâne, Doamne, Dumnezeul meu cel milostiv și Preabun! Cel ce ai auzit oarecând glasul de durere al robului Tău Iacob, care jelind pe fiul său Iosif, zicea: "plângând mă voi coborî în locuința morților la fiul meu;"

Tu însuți, îndurate Doamne, Cel ce ai dat mângâiere lui David, împăratul și proorocul, care odinioară se tânguia zicând: "Abesalom, fiul meu, fiul meu Abesalom! mai bine muream eu pentru tine! Eu, pentru tine Abesaloame, fiul meu! fiul meu!."

Iar dumnezeiescul Tău Fiu și Mântuitorul nostru, din mare milostivire pentru durerea de părinte, a înviat pe fiica lui Iair, pe fiul văduvei din Nain, și cu aceeași milă și îndurare a tămăduit pe fiica femeii cananeence.

Însuți, Preabunule și milostive Stăpâne Doamne, caută din cer și vezi durerea inimii unui părinte, care își vede astăzi răpită o mare nădejde a vieții sale; căci și în viața cea dreaptă și bună a fiului meu (a fiicei mele) nădăjduiam eu să proslăvesc, după cuviință, puterea, înțelepciunea, bunătatea și sfânt numele Tău. Dar în fața tainelor nepătrunse pe care numai Tu singur le cunoști, gândul meu se îndreaptă la rugăciunea cea fierbinte pe care, înaintea sfintelor Sale patimi, Ți-a înălțat-o în grădina Ghetsimani iubitul Tău Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, zicând: "Părinte, de este cu putință, treacă de la Mine acest pahar!" Și, ca și El, plecându-mi capul strig astăzi către Tine: "Doamne, fie voia Ta!" Asemenea, ca și oarecând dreptul Iov la vestea morții fiilor și a fiicelor sale, cu umilință grăiesc și

Cont. la pag. 18

Cont. de la pag. 17

mărturisesc: "Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat." Zdrobit de durere, dar cu neclintită credință în Tine și în tainele cele nepătrunse, cer în această clipă milostivirea și îndurarea Ta, Doamne!

Dă-i Doamne, sufletului său (ei) ușurare și iertare de toate greșalele ce a săvârșit: cu lucrul, cu cuvântul sau cu gândul și îl (o) așează pe el (ea), în locul de fericire veșnică, dimpreună cu sfinții Tăi îngeri, pentru ca acolo, la vremea cea hotărîtă de Tine, să-l (o) pot găsi și împreună să cântăm slava Ta cea necuprinsă. Că Tu ești Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni și Ție slavă și mulțumită și închinăciune înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA COPIILOR LA MOARTEA UNUIA DIN PĂRINȚI

Doamne, Doamne, Cel ce ai ascultat tânguirea lui Iosif, care la moartea lui Iacov a căzut pe fața tatălui său și l-a plâns și l-a sărutat; asemenea și Fiul Tău, Domnul nostru Iisus Hristos, a cunoscut dragostea de mamă, căci pe cruce și în grele chinuri fiind, a văzut pe Maica Sa și pe ucenicul pe care îl iubea alăturea stând, și a zis Maicii Sale: "Femeie, iată fiul tău!", iar după aceea a zis și ucenicului: "iată mama ta!" Însuți, întrutot Bunule Stăpâne, caută din ceruri și vezi jelea și durerea ce mi-au cuprins astăzi inima și sufletul. Îndură-Te de mine, robul Tău, și primește rugăciunea ce-Ți înalță fiul care și-a pierdut pe tatăl său preaiubit (pe mama sa preaiubită) și iartă-i lui (ei), și dezleagă-i toate greșalele cele de voie sau fără de voie, cele cu lucrul sau cu cuvântul și toate câte ca un om în această viață a săvârșit. Ascultă, milostive Stăpâne, glasul îndurerat al fiului, pe carele tatăl său (mama sa) l-a povățuit și l-a deprins ca, în restriște și în necazuri, către Tine și cu credință tare să-și ridice ochii și să-și deschidă gura. Milostivește-Te, Doamne, și dă sufletului tatălui meu (mamei mele) odihna cea bună și fă-l pe el (fă-o pe ea) părtaș (părtașă) bunătăților celor veșnice, așezându-l (o) cu drepții în curțile Tale, că binecuvântat și preaslăvit ești în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNE LA MOARTEA UNUI PRIETEN

Doamne, Doamne, Creatorule și Ziditorule a toate, Cel ce ai pus în sufletul omenesc puterea dragostei ce leagă inimile apropiate și ne-ai dat nouă, ca pe o sete, trebuința de a ne căuta semeni, spre a ne împărtăși aceleași gînduri și simțiri, însuți Tu, Preabunule Doamne, caută cu îndurare spre durerea grea care-mi frământă astăzi ființa, ca și oarecând durerea care a lovit pe proorocul și împăratul David care, la știrea morții prietenului său Ionatan, astfel jelea: "Munți din Ghilboua! Nici rouă, nici ploaie să nu cadă peste voi! Cum au căzut vitejii în mij-locul luptei?! Cum a murit Ionatan pe dealurile tale, mă doare de tine, frate Ionatane! Tuerai, plăcerea mea, dragostea ta către mine era uimitoare!"

Ascultă Doamne, rugăciunea pe care eu, smeritul Ți-o înalț din inimă curată dar frântă de durere, pre-cum ai ascultat rugăciunea Fiului Tău și Mân-tuitorului nostru, Care venind în Betania și aflând mort pe prietenul Său Lazăr, S'a întristat cu duhul și-l plângea în fața iudeilor, care văzându-L au grăit: "iată cât îl iubea de mult!"

Dă Doamne, sufletului robului Tău (numele), ier-tare păcatelor câte ca un om, cu știință sau fără știință a săvârșit în această viață și-l așează pe el în cortul drepților și sfinților care din veac au plăcut Ție: că Dumnezeul milei și al îndurărilor ești și binecuvân-tat în vecii vecilor. Amin!

RUGĂCIUNE PENTRU CEI ADORMIȚI

Pomenește, Doamne, pe cei ce întru nădejdea învierii și a vieții celei ce va să fie au adormit, părinți și frați ai noștri și pe toți cei care întru dreapta credință s'au săvîrșit, și iartă-le lor toate greșalele pe care cu cuvântul sau cu lucrul sau cu gândul le-au săvârșit și-i așează pe ei, Doamne, în locuri lu-minoase, în locuri cu verdeață, în locuri de odihnă de unde a fugit toată durerea, întristarea și sus-pinarea și unde cercetarea feței Tale veselește pe toți sfinții Tăi cei din veac. Dăruiește-le lor și nouă împărăția Ta și împărtășirea bunătăților Tale celor negrăite și veșnice și desfătarea vieții Tale cele nesfârșite și fericite.

Că Tu ești învierea și odihna adormiților robilor Tăi (N), Hristoase, Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, împreună și Celui fără de început al Tău Părinte și Preasfântului și Bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

Cu sfinții odihnește Hristoase, sufletele adormiților robilor Tăi, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârșit.

Credință Până La Mormânt

Joi 29 August, Biserica sfântă a rânduit prăznuirea tăerii capului celui ce a fost Inainte Mergătorul Domnului. Sf. Ioan a fost înaintea Mântuitorului cu nașterea, dar și cu moartea. Și după cum Iisus pătimit pentru păcatele omenirii, Sf. Ioan a îndurat oarte mucenicească pentru fărădelegile lui Irod.

Acest Irod, numit Antipa, a luat de soție pe o fiică împ. Arabiei. Dar, după o vreme, s'a vădit în sufletul i firea păcătoasă a tatălui său Irod cel Mare, cel care ucis pruncii din Vitfleem. Aprinzându-se el de patimă ntru Irodiada, soția fratelui său Filip, își alungă soția aduce la sine pe aceasta. Sf. Ioan, păzitorul legii lui umnezeu, mustră înaintea tuturor pe Irod ca și pe odiada, ce se învoise la o asemenea necurăție. Pen-u această mustrare, Ioan a fost pus în lanțuri și arun-t în temnița Maherus, așteptând prilejul pierderii lui. tă că, ospățul gătit pentru ziua nașterii lui Irod și dan-l lui Salomea, fiica Irodiadei, l-a făcut pe Irod să igăduiască dansatoarei orice va cere. La îndemnul odiadei, Salomea cere capul Sf. Ioan. Astfel capul oorocului i-a fost adus pe tipsie Salomeii, care-l dă amei sale.

Pentru ce a fos tăiat capul Sf. Ioan? Pentru desfrâul i Irod cu cumnata sa, pentru adevărul strigat de oorocul deșertului: ''Nu-ți este iertat să ții pe femeia atelui tău.'' No. 6,18. Capul Sf. Ioan a fost tăiat pen-u credința în unitatea căsătoriei: ''Va lăsa omul pe tăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor amândoi un trup. Ceea ce Dumnezeu a împreunat, nul să nu despartă.'' Mt. 19,5-6; Facere 2,24.

Mucenicia Sf. Ioan ne aduce aminte de Taina unții, încheată în fața legii omenești și în fața Al-rului, precum și de ruperea legământului de credință prăbușirea vieții familiare. Cum uităm rugăciunea țeleptului dela Pilde, 30,8, care spune: ''Nu-mi da ci sărăcie, nici bogăție, dă-mi pâinea care-mi este de ebuință.''

Viața familiară de azi ne întreabă: Vrem să lăsăm âu liber tuturor instinctetor și tuturor poftelor? ceasta-i viața?

La strămoșii romani era credința că, fiecare cămin te ocrotit de un foc sacru, care era aprins pe vatră. ste o mărturie că oamenii au socotit legământul de edință dintre soți un act de origine dumnezeiască. ar familia creștină în grija cui este lăsată, cui se chină, pe cine cheamă în ajutor? Cine binecuvintează monia vieții familiare? Acela este Hristos. El a venit noi în sânul familiei sfinte și ne-a spus: ''Iată Eu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului.'' lt. 28,20. El ne-a dat Taina Nunții, prin care se binecuvântă iubirea și legământul de credință dintre soți. N'a participat Iisus la nunta din Cana Galileii?

Ce pretinde Dumnezeu dela soți? Păzirea credinței unirii lor până la mormânt. Călcarea credinței conjugale aduce dramele familiare. Când soții își dau mâna în fața Altarului, nu stă nimeni între ei, iar rugăciunea care se rostește atunci cere ca nimeni să nu se furișeze între dânșii.

Dar înțelesul ceremoniilor dela logodnă și nuntă? Schimbarea inelelor înseamnă credința și iubirea lor, care trebue să fie fără sfârșit, ca și inelul. Așezarea Cununiilor pe capetele mirilor este semnul binecuvântării lui Dumnezeu de a întemeia o familie creștină. Gustarea din vin, care este și dulce și amar, înseamnă că viața lor trebue trăită împreună și la bine și la rău. Inconjurarea, la cântarea ''Isaia dănțuește . . .'' este bucuria Bisericii pentru noua familie și dorința ei de a fi fericită.

Dar copiii nu cer părinților credință până la mormânt? Ce poate spune a mamă copilului, când acesta întreabă de tatăl său? Ori dorul de mamă al copilului îl poate stâmpăra un tată care a alungat mama copilului lor?

In vremea cutremurului de pământ din 1940, în România, s'au dărâmat multe clădiri. Intre ele a fost și un mare bloc, Carlton. Dece s'a dărâmat? Cercetătorii au constatat că cei doi stâlpi pe care se rezima, nu erau destul de întăriți la mișcările pământului, atunci când pământul ne vorbește. Credința și iubirea sunt cei doi stâlpi ce dau tărie familiei. Dacă în viața familiară sunt și realități cari nu numai că nu sunt după voia lui Dumnezeu, ci deadreptul împotriva rânduelilor dumnezeești, ele ne trimit la învățătura Scripturii. Dacă familia este uneori ca o corabie bătută de valurile vieții, creștinul unește ascultarea legii lui Dumnezeu cu credința în El și este salvat. El are pe Iisus în corabia vieții și nu se teme. Ii încredințăm cârma, credem și-L ascultăm. Necunoștința Evangheliei sfinte este un alunecuș și o adâncă prăpastie, pentru că nu este virtute mai presus de adevăr, nici păcat mai mare ca minciuna. In sgomotul vieții de azi datori suntem că ne creem în adâncul inimii un loc unde să ne retragem, spre a tăinui cu Hristos și a ne liniști cu El. ''Nu răsturna, fără să poți înlocui, nu dărâma fără să poți clădi, nu tăgădui fără să poți crea,'' spune o vorbă de aur a poporului român. Credința sfântă înfrumsețează viața, împăcând neînțelegerile. Ea limpezește ceea ce e încurcat, ușurează ceea ce e greu, înveselește ceea ce este trist. ''Ceea ce a împreunat Dumnezeul, omul să nu despartă,'' strigă legea dumnezeiască. Deci, cu Hristos pe cărările vieții. Unde este El se topesc toate neînțelegerile familiare, dispar deosebirile realizându-se familia creștină, piatra de temelie a lumii de acum și de totdeauna.

Părintele Bârsan

CÂNTAȚI DOMNULUI

Pr. I. Trifa
(Din volumul "Cântați Domnului")

Scripturile spun că lumea cea cerească răsună neîncetat de cântările cetelor îngerești. **"și iată am văzut pe biruitorii fiarei . . . cântau cântarea Mielului și ziceau: Mari și minunate sunt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotputernice"** (Apoc. 15,3). **"Și am auzit glas din cer . . . era ca al celor ce cântă cu alăuta și cântau din alăutele lor"** (Apoc. 14,2-5). După aceea m'am uitat și iată am văzut gloată multă din tot neamul și semințiile și noroadele și limbile, stând înaintea Mielului cu finici în mâinile lor și strigau cu glas mare zicând: " **mântuirea este a Dumnezeului nostru și a Mielului"** (Apoc. 7,9-12).

Cântările de slavă lui Dumnezeu ar trebui să răsune neîncetat în lumea aceasta. Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfânt ne-au învrednicit — și ne învrednicesc — pe noi păcătoșii cu atâtea daruri și binecuvântări, încât oriunde ne-am întâlni două sau trei suflete, ar trebui să cântăm cântare de slavă și mulțumită lui Dumnezeu. Pământul împreună cu cerul ar trebui sa laude neîncetat pe Domnul și să-i cânte Lui (Ps. 65,1). Cântările noastre ar trebui să se împreune neîncetat cu cântările cerului. Indemnul psalmistului David: Cântați Dumnezeului nostru, cântați! — ar trebui să fie veșnic pe buzele noastre. De șapte ori în zi ar trebui **"să cântăm Domnului că cu mărire s'a preamărit"** (Eșire, 15,21).

Așa erau creștinii cei dintâi. Ei petreceau în cântări duhovnicești, ascultând porunca Apostolului Pavel: ' **'nu beți vin întru care este desfrânare, voi vă umpleți de Duh Sfânt, vorbind între voi în psalmi, laude și cântări duhovnicești, cântând lui Dumnezeu cu mulțumire în inimile voastre"** (Col. 3,16).

Cântarea religioasă era la început pe buzele tuturor. Făcea parte din viața creștină. Era o nevoie a sufletelor, pentru că oamenii erau "plini de Duhul Sfânt." Erau cu adevărat copiii lui Dumnezeu.

O evanghelie ne-a păstrat o mărturie de mult preț. In seara Cinei celei de Taină, la sfârșitul cinei, Mântuitorul și Apostolii **"își cântară cântările de laude"** (Matei 26,40 și Marcu 14,26). Acest loc ne spune lămurit că Mântuitorul și Apostolii foloseau cântarea religioasă.

Vechiul Testament este și mai mult o mărturie pentru cântarea duhovnicească. Psaltirea însăși nu este altceva decât o carte de cântece religioase; o carte de poezii religioase pe care psalmistul David le-a făcut cântându-le la harpă.

Dar în decursul vremii cântarea s'a răcit și ea și s'a stins mereu. Azi cântarea religioasă a ieșit parcă cu totul din lume. A rămas aproape numai în biserică. P a scos-o cineva din lume și a încuiat-o în biserică. V creștinilor de azi nu mai răsună de cântări religi ca la începutul creștinismului. De ce? Vom aminti va pricini:

Intâi pentru că a slăbit creștinismul; a slăbit r și duhul creștinilor și în măsura asta a slăbit și s'a și cântarea religioasă. Azi e plină lumea de câ lumești pentru că e plină lumea de "oameni lume Au amuțit cântările duhovnicești pentru că s'au grozav "oamenii cei duhovnicești (1 Cor, 2:14)

Nici măcar Dumineca, în ziua Dumnului, nu s cântările Duhovnicești. S'aud în schimb cele diavolului: desfătările, jocurile, cântările lumești,

A doua pricină este greșala că în biserică și în de biserică, nu s'a lăsat cântarea religioasă să tuturor și să aparțină tuturor. Cântarea religioasă venit cântare bisericească, iar cântarea biserice fost închisă în strană sau în coruri.

La început biserica a fost o biserică cântătoare. C întreg poporul. Slujbele bisericiii sunt și astfel î mite ca să cânte întreg poporul. Prin unele părți noi și prin alte țări ortodoxe se mai pastrează această datină veche și bună de a cânta întreg pop Insă în cursul timpului, cântarea bisericească s'a din gura poporului și s'a dat exclusiv stranei. In c acesta, poporul a ajuns să stea pasiv la slujbele bise Eu cred că nu e bine acest lucru. Sectarismul câ aderenți tocmai prin cântarea religioasă comun

La noi a prins credința greșită despre cân bisericești că ele ar aparține exclusiv diecilor. S'a în plat și aici ceeace s'a întâmplat cu Evanghelia și c blia. Până în zilele noastre s'a păstrat credința gr că Evanghelia e o carte sfântă ce trebuie să stea n pe masa din altar, ferecată în cât mai mult aur gint . . . e păcat să iasă în lume . . . e păcat să cit în ea altcineva decât preotul. Se mai află și azi d nesocotiți care strigă că Biblia-i "o carte pocă

Cont. la pa

mt. de la pag. 20

ctară. Cum te vede că citeşti în ea strigă după tine eşti "pocăit," sectar.

Aşa s'a întâmplat şi cu cântarea bisericească. S'a for-at şi aici credinţa greşită că, cântările bisericeşti şi ligioase aparţin numai stranei şi numai preoţilor şi ecilor. Cum te aude cineva cântând o atare cântare ligioasă, strigă după tine că eşti "pocăit." Nişte fraţi n Oastea Dumnului îmi spuneau că îndată ce au ceput să cânte în adunările lor de Duminecă după niază, oamenii au început a striga: "îi gata şi cu ăştia! . auzi-i cum cântă ca sectarii . . . i-am pierdut!"

Ce creştinism teribil! Cântarea religioasă e o scărcare sufletească. Un om **"plin de Duh Sfânt"** nţeşte o nevoie să-şi descarce şi prin cântare acest isos sufletesc. Cum zice Apostolul Iacov: **"De este neva dintre voi cu inimă bună, să cânte psalmi"** acov, 5:35).

Şi iată am ajuns şi vremurile când această descărcare fletească este batjocorită şi prigonită. Eşti creştin bun mai când îţi descarci sufletul răgind cântecele dia-olului prin cârciume. Ce creştinism teribil!

Cântarea religioasă şi cea bisericească trebuie să parţină tuturor. Toţi avem, nu numai dreptul ci şi toria să lăudăm pe Domnul prin cântări de slavă şi ulţumită adusă lui Dumnezeu, ascultând îndemnul almistului: **"Cântaţi Dumnului tot pământul"** (ps. ,1), "cântaţi-I Lui, lăudaţi-L pe El şi spuneţi toate inunele Lui" (ps. 104,2). Precum paserile îl slăvesc încetat pe Dumnezeu prin cântările lor, aşa trebuie facem şi noi. La plug, lângă vite, în pădure, la lucru, fabrică, pe stradă, pe câmp, pe tot locul ar trebui -i auzi pe oameni "cântând Dumnezeului nostru."

Un cărturar i-a criticat şi mustrat pe nişte oameni n Oastea Domnului zicându-le: "Voi ce v'aţi apucat cântaţi cântari bisericeşti şi religioase? Treaba asta ţine de preoţi şi cântăreţi" . . . Ei i-au răspuns foarte minte: "Uite, Domnule, ce scrie aici în Psaltire, la salmul 148: **"Lăudaţi pe Domnul toţi îngerii Lui . . Lăudaţi-L pe El soarele şi luna, stelele şi lumi-a. Lăudaţi pe El focul, grindina, zăpada, ghiaţa . . munţii, dealurile, lemnele . . . fiarele şi toate obitoacele şi paserile cele zburătoare . . . toată flarea să laude pe Domnul"** . . . Noi am crezut că ică şi lemnele şi dobitoacele sunt chemate să laude Domnul — apoi şi noi datori suntem să-L lăudăm in cântări de slavă şi mulţumită. Noi doar suntem ai mult decât lemnele şi dobitoacele."

Cântarea religioasă în biserică şi înafară de biserică ebuie să aparţină tuturor. Poporul întreg ar trebui cânte în biserică şi în afară de biserică. Ce frumos fi să auzi întreaga biserică cântând Psalmul 135: **Mărturisiţi-vă Domnului că este bun, că în veac te mila Lui."**

A treia pricină a slăbirii cântărilor duhovniceşti este greşala — specifică a noastră a Românilor — că nu s'a atras poezia şi cântarea noastră populară în slujba Domnului. Poporul nostru este un popor plin de poezie şi de cântare. Poezia şi cântarea este un dar specific al poporului nostru; numai că acest dar trebuie atras în slujba Domnului. Doară nici un popor n'are acest dar mai mult decât poporul nostru. Şi totuşi se aud aşa de rar cântările şi poeziile cele religioase.

Un popor care este veşnic cu "Frunza verde" în gură, ar trebui să aibă cărţi întregi de poezii şi cântări religioase. Pe toate drumurile şi prin toate casele ar trebui să răsune cântarea religioasă. In schimb se aud pe toate drumurile cântările cele urîte şi murdare cu care "creştinii" îşi otrăvesc sufletul lor şi pe al altora. Cântări ca "Am un Leu şi vreau să-l beu . . . Foaie verde tiriplic, of! of! of! . . ." Cine-a făcut cârciuma'n drum etc., le ştie toată lumea şi le cântă întreg poporul, dar nu ştie creştinul nostru măcar o singură cântare religioasă. Ce dureros lucru! Să te numeşti creştin şi să nu ştii nici o cântare creştinească, dar pe la cârciumă să cânţi pentru slava diavolului! Ce lucru grozav!

Dar un lucru şi mai grozav este să-i vezi pe creştinii de azi cum se înfurie îndată ce te apuci să dai viaţă cântărilor creştineşti. Cică lucrul acesta ar fi o "crimă de moarte." Indată ce începi a cânta Domnului, lumea strigă că eşti "sectar," smintit, bigot etc. Eşti om de treabă numai când cânţi cântări lumeşti prin cârciume.

Această judecată nenorocită ne-a adus apoi la ruşinea că noi — un popor plin de poezie — să n'avem cântări religioase. Până nu s'a ivit Oastea Domnului, nu s'a aflat nimeni care să atragă poezia şi cântarea poporului în slujba Domnului. Şi ce lucruri minunate se pot face în direcţia aceasta! Mărturie grăitoare sunt colindele noastre. Eu nu cred să aibă alt popor colinde aşa de frumoase ca ale noastre. De ce? Pentru că în ele a pus Românul nostru simţirea lui religioasă; prin ele şi din ele grăieşte comoara credinţii neamului nostru. Colindele sunt o mărturie că poporul nostru ar putea da cele mai frumoase cântări şi imnuri religioase. Sectarismul câştigă aderenţi tocmai prin cântarea versificată. Cântarea de poezii şi psalmii versificaţi ar fi pătruns în popor cu mult mai repede şi mai adânc decât multe din cântările bisericeşti, care fiind traduceri "ad literam" de prin greceşte şi slavoneşte, cam greu se deprinde poporul cu ele şi le învaţă mai greu.

Cântarea religioasă nu trebuie să fie numai o datorie, ci o plăcere, o nevoie a sufletului aşa cum este rugăciunea. Un om duhovnicesc simte nevoia cântărilor duhovniceşti. Un om plin de Duhul Sfânt simte nevoia să-şi descarce acest prisos sufletesc şi prin cântare. Cântarea pusă în slujba Domnului şi în slujba mântuirii sufletului este o mare putere pe care trebuie să o folosim pe tot locul.

Sibiu, 1 Oct. 1934

REZOLUȚIE

Noi, preoții și mirenii din Episcopia Ortodoxă Română din America, parte integrantă a Bisericii Ortodoxe din America, adunați în cel de al 59-lea Congres Anual, reafirmăm neabătuta noastră răspundere de a păstra pe toți credincioșii parohiilor Ortodoxe Române și a misiunilor aflate pe continentul Americii de Nord, întru sârguința, întărirea și mărturisirea credinței creștine ortodoxe.

Cu hotărâre și fără șovăială, respingem orice argument care încearcă să ne înfățișeze rânduiala noastră drept o ''diaspora,'' care nu este altceva decât situația unui neam răspândit în exil, într'o îndelungată sau vremelnică despărțire de țara natală și de biserica mamă și care năzuiește spre un timp prielnic de a se reîntoarce.

Cinstim cu adâncă recunoștință rolul împlinit în trecut de Biserica Ortodoxă din România, la înființarea unora din parohiile noastre, precum și a Episcopiei noastre, după cum cinstim, cu aceeași adâncă recunoștință, amintirea înaintașilor noștri, bunici, părinți, frați și surori, din a căror jertfire și evlavie s'au zidit parohiile aflate pe acest continent.

Cu durere regretăm sfâșierile istorice, din pricina cărora Biserica Ortodoxă din România a viețuit sub presiunea regimului comunist în ultimii patruzeci și cinci de ani, precum și deciziile autorităților bisericești care au dus la ruperea legăturilor dintre Episcopia Ortodoxă Română din America și Biserica Ortodoxă din România.

Nădăjduim din toată inima, ca diferențele care ne-au despărțit în ultima jumătate de veac să fie alungate, astfel încât legăturile noastre să fie reluate în duhul respectului reciproc, al dragostei și al comuniunii. Atât ca frați întru Domnul, cât și ca cei ce împărtășim aceeași obârșie comună, se cuvine a ne cinsti unii pe alții. Cu duhovnicească încredere așteptăm normalizarea relațiilor, la timpul ce va fi socotit potrivit de către Prea Sfințitul Episcop Nathaniel, de către Sfințiții Ierarhi și frați ai săi din Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe din America și de Biserica Ortodoxă din România.

Sugerăm ca normalizarea relațiilor să includă:

1. Recunoașterea formală a autocefaliei Bisericii Ortodoxe din America de către Biserica Ortodoxă din România precum și recunoașterea Episcopiei Ortodoxe Române din America, drept parte integrantă a Bisericii Ortodoxe din America (OCA).
2. Definita exonerare a memoriei iubitului nostru Arhiepiscop Valerian Doinisie Trifa, adormit întru Domnul și recunoașterea succesiunii sale canonice Episcopului Policarp Morușca.

Dând mulțumire lui Dumnezeu, vedem că împăc asemănătoare se petrec astăzi și între alți Creș Ortodocși în împrejurări nu mai puțin asemănăto Și ne rugăm fierbinte Atotputernicului Dumnezeu Sfântul și de Viață Făcătorul Său Duh, dăruit nouă Fiul Său Cel Iubit, Domnul și Mântuitorul nostru sus Hristos, să aprindă râvna duhovicească a împăc între noi toți.

In numele celui de al 59-lea Congres Anual al E copiei Ortodoxe Române din America.

† NATHANIEL, Episcop — **Păr. Laurence La** Secretar al Consili Episcop

Vatra Românească
Grass Lake/Jackson, Michigan
USA
4-7 Iulie, 1991

NECROLOG

Vă aducem la cunoștință, cu adâncă întristare trecerea întru Domnul, la Sydney, Australia, î vârstă de 85 ani, a aceluia care a fost Bucovineanu din Satul Tereblecea, Dumitru Nimigeanu deportat de Stalin în Siberia.

El este cunoscut prin cartea: ''Insemnările unu Țăran deportat din Bucovina'' tradusă și în lim ba Engleză sub numele de ''Hell Mooved H Borders,'' precum și în limba Turcă. Răposatu a mai fost și inițiatorul ridicării ''TROIȚEI'' de Vatra Românească, în memoria sutelor de mii c martiri români, îngropați în gropi comune, fă nici o cruce la capetele lor.

Ridicarea acestei ''TROIȚE'' s'a făcut și c ajutorul neprețuit al P.S. Arhiepiscop Valerian pe acea vreme încă în viață.

Dr. C.I. Untar

SCHIMBAREA LA FAȚĂ

(După Sfântul Grigorie Palamas)

Cu prilejul dumnezeescului praznic al Schimbării la ață, Sf. Grigorie Palamas ne-a lăsat două omilii: în ima dovedește că lumina întru care s'a arătat Hristos ostolilor pe muntele Taborului, era necreata slavă firii Sale dumnezeești iar în a doua dovedește că deși easte tainică și neînserată lumină dumnezeească este creată, ea nu trebuie confundată cu ființa mai pres de ființă a lui Dumnezeu.

Dumnezeu nu se arată primului venit și uneori întâre să se arate chiar și celor foarte dragi ai Săi, pentru i cerceta în dragostea lor și pentru a-i spori în agostea Lui pentru ei. Dumnezeu ne învăluie în derea Lui de Sine și ne dezvăluie prin Duhul Său l Sfânt ceea ce ochii n'au văzut, ceeace urechile n' auzit și ceea ce nu s'a suit în inimile noastre (I. Cor. 9); vederea lui Dumnezeu e o cercetare a adâncurilor i Dumnezeu și pe acestea numai Duhul le cercetează. e aceea spunem că-L vedem pe Dumnezeu, nu pen- u că vederea noastră ar fi capabilă să-L vadă pe Dum- zeu, ci pentru că Dumnezeu ne face părtași prin Du- l Său la vederea Lui de Sine, El singur fiind ceeace vede, lumina vederii și Cel ce vede. Căci numai umnezeu îl poate vedea pe Dumnezeu. Vederea nu curge din puterea simțurilor sau a minții, ci din uterea Duhului Sfânt; fără de început, neînserată, emărginită, nefiind supusă puterilor zidite, fie ele meneşti sau îngereşti, aceasta a fost lumina Schimbării Față a Mântuitorului și Dumnezeului nostru Iisus ristos. Și deși a fost văzută pentru puțină vreme de hii trupești, ea n'a fost văzută cu puterea ochilor upești ci "prin mutarea lor de la trup la duh, înainte a lepăda viața în trup," cum spune Sf. Maxim ărturisitorul.

Și aceasta n'au înțeles-o batjocoritorii de Dumnezeu. e atunci și de astăzi. Ei socotesc că Apostolii cei aleși văzut lumina Schimbării la Față a Domnului, prin uterea zidită a simțurilor; și în felul acesta prăbușesc rânduiala celor create, nu doar Lumina umnezeiască, Slava și Împărăția lui Dumnezeu, ci ăși puterea Duhului Sfânt, prin care și întru care, dezvăluiesc tainele dumnezeești, celor vrednici de rimirea lor.

"Luând cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s'a uit pe munte ca să se roage. Și pe când se ruga El, ipul feței Sale s'a făcut altul și îmbrăcămintea Lui bă strălucind" (Luca 9/28-29). Pe când se ruga, Hristos a dezvăluit nu atât dumnezeeasca Sa Slavă, fața Căreia până și serafimii își acoperă ochii cu ripele, ci mai degrabă necreata **strălucire** a Slavei Sale, ât pe cât era cu putință puterilor zidite și transfigurate rândul lor, să cuprindă. "Și s'a schimbat la față aintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele iar veș- intele Lui s'au făcut albe ca lumina" (Matei 17/2). omparând strălucirea feței lui Hristos cu cea a arelui, nu înseamnă că dumnezeeasca lumină iradiată de omenitatea lui Dumnezeu Cuvântul cel întrupat, era sensibilă; dimpotrivă, spune Sf. Grigorie Palamas, ceea ce soarele este pentru toți cei care viețuiesc potrivit simțurilor și nu văd altfel decât cu ajutorul lor, Hristos Cuvântul întrupat este pentru toți oamenii care viețuiesc potrivit Duhului Său cel Sfânt și văd în El și prin El. Aceștia, devenind asemenea lui Dumnezeu, dumnezei după har, nu au trebuință de nicio altă lumină pentru a vedea, căci pentru ei, Dumnezeu însuși le este lumină ș cine ar agonisi orice fel de altă lumină, când este miluit de cea veșnic strălucitoare și neînserată?

"Și pe când se ruga El, chipul feței Sale s'a făcut altul." Nu pe când mergea sau pe când le vorbea ucenicilor, ci pe când se ruga, căci numai în rugăciune dobândim preafericita vedere; și numai stând în preajma lui Dumnezeu prin lucrarea virtuților și prin împreunarea cu El în duh, ni se arată Lumina cea mai presus de înțelegere. Hristos nu avea nevoie să se roage pentruca trupul Său să strălucească necreata lumină; dar dacă s'a rugat totuși a fost spre vădirea modului în care sfinții Lui o vor vedea, căci este scris: "cei drepți vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor" (Matei 13/43). Și devenind astfel întregi lumină dumnezeească și fii ai luminii după necreatul har lucrător în ei, vor vedea în chip dumnezeesc, negrăit și mai presus de înțelegere pe însăși Hristos, a cărui Slavă, izvorând din dumnezeirea Sa, potrivit firii Sale dumnezeești, s'a arătat pe muntele Taborului împărtășită și de trupul Său, datorită unirii ipostatice.

Și iarăși, lumina și Slava întru care s'a arătat Hristos și întru strălucirea căreia va veni la sfârșitul veacurilor, precum L-au văzut Apostolii pe munte, nu este o lumină **dobândită** și pe care nu a avut-o mai dinainte. Căci dacă ar fi așa s'ar fi vorbit de trei firi în Hristos: cea dumnezeească, cea omenească și cea a luminii. Nu s'a arătat cu o Slavă străină ci cu aceea pe care o avea tainic ascunsă în El, în trupul Lui: Slava firii dumnezeești, necreata lumină a dumnezeirii. Mântuitorul s'a schimbat la față, spune Sf. Ioan Damaschin "nu prin adăogirea a ceea ce nu era și mai înainte, nici schimbându-Se în ceea ce nu era mai înainte, ci arătând ucenicilor Săi ceea ce a fost de totdeauna, deschizându-le ochii și dându-le vederea, căci erau orbi." Nefiind din rânduiala celor zidite, această lumină nu era văzută cu ochii cei pământești ci cu ochii transfigurați de puterea Duhului Sfânt.

"Luând cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s'a suit pe munte ca să se roage." De obicei Hristos se ruga singur, spunând ucenicilor: " Ședeți aici până ce mă voi ruga." De data aceasta însă a luat cu Sine trei dintre Apostoli, deoarece urma să le dezvăluie taina dumnezeirii Sale. Ori dacă arătarea Slavei dumnezeești ar fi fost o simplă lumină sensibilă, despre ce taină mai poate fi vorba? Ce nevoie ar fi avut ucenicii de puterea Duhului Sfânt, se întreabă Sf. Grigorie Palamas, la ce-ar fi folosit creșterea sau schimbarea pe care ar fi adus-o vederii lor această putere, dacă lumina contemplată ar fi fost sensibilă și creată? Cum ar fi posibil ca Slava

Cont. la pag. 23

Cont. de la pag. 23

şi Impărăţia Tatălui şi a Duhului să fie o lumină sensibilă? Cum ar veni Hristos într'o asemenea Slavă şi o asemenea Impărăţie, în veacul viitor, când ştiut este că El n'are nevoie nici de aer, nici de lumină, nici de spaţiu, nici de celelalte asemănătoare, pentru că Dumnezeu va fi atunci totul în toate (I Cor. 15/28) Va fi totul, deci va fi şi lumină. Iar Sf. Ioan Evanghelistul spune că cetatea ce va să vie la sfârşitul veacurilor " nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu o luminează şi făclia ei este Mielul" (Apoc. 21/23). Şi iarăşi: "noapte nu va mai fi; şi nu au trebuinţă de lumina lămpii sau de lumina soarelui pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină" (Apoc. 22/5). Ce este dar această lumină "la care nu este schimbare sau umbră de mutare" (Iacov 1/17), dacă nu necreata lumină a dumnezeirii? Iar Moise şi Ilie, în deosebi Moise, care era atunci doar suflet şi nu mai era în trup, cum puteau să fie văzuţi şi slăviţi într'o lumină sensibilă? Căci şi ei erau martori ai Schimbării la Faţă a Mântuitorului "arătându-se întru slavă" şi vorbind "despre sfârşitul Lui pe care avea să-l împlinească în Ierusalim" (Luca 9/31). Şi cum de au putut Apostolii să-i recunoască, fără să-i fi văzut vreodată mai dinainte, dacă nu prin puterea descoperitoare a luminii necreate?

Iluminat de vederea măreţiei dumnezeeşti şi străpuns de o dragoste sporită pentru Dumnezeu, Petru, cel mai îndrăzneţ dintre Apostoli, spune Domnului: "Invăţătorule, bine este ca noi să fim aici şi să facem trei colibe: una Ţie, una lui Moise şi una lui Ilie, neştiind ce spune" (Luca 9/33). Intr'adevăr momentul regenerării omului încă nu sosise, iar după ce aceasta urma să se împlinească, nimeni n'ar mai fi avut trebuinţă de colibe sau corturi făcute de mână omenească. Cu toate că trăia alături de Fiul lui Dumnezeu întrupat şi-L mărturisea ca Dumnezeu, cu toate că Hristos le spusese în diferite chipuri că starea de sfinţenie este tot una cu starea de jertfă, Petru, sau nu înţelesese încă sau voia să o ocolească, acceptând sfinţenia dar nu şi jertfirea Mântuitorului. Şi iarăşi este mustrat de neştiinţa celor ce spunea, pentru că nu se cuvenea ca slujitorii să fie socotiţi de-o seamă cu Stăpânul, făcându-li-se acelaşi fel de colibe, căci Hristos, ca Fiul cel Unul Născut era în "sânul Tatălui" (Ioan 1/18), pe când profeţii ca fii adevăraţi ai lui Abraham erau în sânul acestuia (Luca 16/23).

Şi în timp ce Petru vorbea fără să ştie ce spune, " iată un nor luminos i-a umbrit pe ei" (Matei 17/5), arătând care este "coliba" ce se cuvenea lui Hristos. Acest nor care era atotluminos şi întru strălucirea căruia "i-a umbrit pe ei," arătând prin "umbrire" adâncul de nepătruns al dumnezeirii, era "lumina neapropiată" a lui Dumnezeu," pe care nu L-a văzut nimeni dintre oameni, nici nu poate să-L vadă" (I Tim. 6/16). Lumina şi întunericul sunt aici una şi aceeaşi realitate dumnezeească şi dacă se spune că ea acoperă cu " umbra ei," pricina trebuie aflată în dibăcia vorbirii, care nu poate exprima decât antinomic transcende strălucirii."

Sfinţii noştri Părinţi n'au folosit niciodată cuvân de "transcendenţă," deşi ideia ebraică a transcende au găsit-o pretutindeni în paginile Scripturii. Cuv tul ca atare l-au zămislit latinii şi noi l-am moşteni la ei, compromis, tălmacit şi răstălmacit de filos folosit pe unde trebuie şi pe unde nu trebuie. In expresii ca "mai presus de," nu sunt libere ambiguităţi, când voiesc să indice "transcendenţ deoarece sufletul, de pildă, este "mai presus de" t dar nu-i este prin aceasta transcendent, după cum duiala îngerilor este "mai presus de" rânduiala văzută a lumii, dar aceasta nu implică n transcendenţă. Pentru Sfinţii Părinţi, singurul cuv care neştirbit şi fără rătăcire putea întinde cătr transcendent" mintea cea trasă în jos de diavoli, cel de agenetos, necreat.

Lumina pe care ochii Apostolilor au văzut-o, necreată şi inaccesibilă, cum o mărturiseşte Sf. I Damaschin: "astăzi, abisul luminii inaccesibile, as raza necircumscrisă a strălucirii dumnezeeşti, a lu nat pe Apostoli pe muntele Thaborului." Iar Sf. E ghelist Luca nu spune că Apostolii au văzut "no şi au rămas în afara lui, ci "s'au spăimântat cânc intrat în nor" (Luca 9/34), căci întunericul cel ad nu era lipsa luminii ci însăşi izvorul luminii neputinţă de privit.

Dinu Cr

(Va urma)

SOLIA — THE HERALD
P.O. BOX 185
GRASS LAKE, MI 49240-0185
U.S.A.

Second Class
Postage Paid
at Jackson
and additional
offices

NEW ADDRESS!

ORTHODOX INSTITUTE
2400 RIDGE ROAD
BERKELEY, CA
94709- SAMPLE